

Ingyenfűzet: „A kedvezményes takarmánybuzáról.

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: V. Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi Szövetség.)
Telefon: Automata 294—52.
Kiadóhivatal: VIII. József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1931.

XII. évfolyam, 23. szám.

Vasárnap, június 7.

Igéretek helyett — adóelengedés.

Irtá: Schandl Károly dr.

A pénzügyminiszter maga is gazda. Jól tudja, milyen nehéz sora van ma a gazdának, különösen a legkisebb gazdáknak, akiket mindeddig sok közteher sújtott. Olyan intézkedést tett, amely általános megnyugvást fog kelteni a hét szükesztendő negyedik évében. A gabonajegyről szóló törvény kimondja, hogy az öt holdnál kevesebb mezőgazdasági területtel bíró gazdák földadót nem fizetnek mindaddig, míg a gabonajegy érvényben van. Az ötholdas kisgazdák a múlt évben még lerótták a földadót. Most azonban elrendelte a pénzügyminiszter, hogy a tavaly befizetett adót törölni kell. Ennek alapján az összes adóhivatalok utasítást kaptak, hogy mindazon kisgazdáknak, akiknek a múlt évi földadója 11 pengő 60

fillérnél többet nem tett ki, földadóját térítsék vissza. Ez pedig úgy történik, hogy az adóhivatal a befizetett földadót az illető kisgazdák ezidei adótartozása javára írja. Más szóval, az idén ennyivel kevesebb adót kell fizetniük.

Valóságos adócsökkentéssel állunk tehát szemben, melyhez járul az is, hogy az idén sem kell fizetni földadót az öt holdnál kisebb földbirtok után. Az ötholdas kisgazda, aki a múlt évben 11.60 pengő földadót fizetett, az idén 11.60 pengő visszatérítésben és 11.60 pengő idei földadóelengedésben részesül; tehát 23.20 pengővel kevesebb adót fizet, mint az eddigi években. Mindezt a valóságos adócsökkentést a sokak által félreértett boletta hozta magával.

„A földosztás” előadása Mezőkeresztesen. (Lásd a szöveget!)

A segéd nélkül dolgozó kisiparosok forgalmi adóját is elengedik az idén ugyanezen törvény alapján.

Választások előtt sokat ígérnek az emberek. A buzgó önjelöltek ki se fogynak az ígéretekből. Azt gondolják, úgy is csak egyszer választják meg őket, úgy sem lehet számonkérni tőlük a sok ígéretet. A Kisgazda- és Földmivessé párt törvénybe iktatta a legkisebb gazdák és kisiparosok mentesítését a földadó és forgalmi adó alól. Nagyon helyesen tette a párt, hogy nem ígérettel, hanem cselekedettel jön a legkisebb polgárok segítségére.

Nem tehetünk róla, hogy a világválság Magyarországon is érezteti a hatását, mikor az egész világon nagy bajok vannak. Nem is lehet érte józan ésszel a magyar embert sem felelőssé tenni. De az bizonyos, hogy ráfér a kisgazdára és kisiparosra egyaránt a közteher csökkentése.

Tudjuk, hogy adó nélkül az állam nem tartható fenn. Volt már idő, mikor nem kellett adót fizetni: a kommunizmus alatt. Ennél kutyább világ még nem volt Magyarországon. Nem kérünk belőle. Annál jobban esik az adók csökkentése a legkisebbek javára, mikor amellet biztos kézben van a közrend, polgári szabadság és az ország jövője.

Megvan a törvénytervezet a közmunkaváltság rendezéséről is. A legkisebb polgárok ezt sem fogják fizetni, mihelyt a tervezetből törvény lesz. Ha aztán a borfogyasztási adót is kihalásra fogja az új országgyűlés ítélni, akkor nagyjában megszűnnek a panaszok a falvakban a közterhek miatt.

A tizesztendő Vitézi Rend a Kormányzó Ur előtt.

Május havában ülte a Vitézi Rend fennállásának tízéves jubileumát. A jubileum alkalmából a rend május 30-án délután Budapesten a királyi palota márványtermében mutatta be hódolatát a Vitézi Rend főkapitánya, *Horthy Miklós Kormányzó Ur* előtt. A Kormányzó Ur tíz évvel ezelőtt, 1921 május 22-én avatta fel a Vitézi Rend törzskapitányait, ugyanekkor nyertek telekadományt az első legénységi állományú vitézek. A tízéves jubileum alkalmából az Országos Vitézi Szék és a vármegyei vitézi székek küldöttségei jelentek meg a Kormányzó Ur előtt, hogy a rend törhetetlen ragaszkodásának kifejezést adjanak. A jubileum alkalmával az összes vitézek aláírását tartalmazó albumot állítottak össze és a díszes bőrkötésű albumot a hódolat alkalmával átnyújtották a Kormányzó Urnak. Az ünnepélyes hódolatot a Vitézi Szék díszközgyűlése vezette be, melynek résztvevői a közgyűlés után a királyi palota márványtermébe vonultak. A Vitézi Rend nevében vitéz *Tiszabévi-Hellebront* Antal nyugalmazott tüzérbatábornok olvasta fel a hódoló üdvözlőt, majd pedig átnyújtotta a gyönyörű díszalbumot. A Kormányzó Ur néhány közvetlen szóval megköszönte a Vitézi Rend jóléti üdvözlését és biztosította a Vitézi Rend tagjait arról, hogy a Vitézi Rend ügyét a jövőben is szívén viseli.

A Vitézi Rend tízéves jubileuma alkalmából a Kormányzó Ur a Vitézi Rend fejlesztése körüli érdemeiért számos vitézt kitüntetett.

A hősi halottak emléknapja.

Május hó 31-én, vasárnap, a hősök napján, áldozott Magyarország népe a világháború hősi halottai emlékének. Budapesten a kegyeletes ünnepség délelőtt 10 órakor kezdődött a Milleniumi szobornál lévő Hősök Emlékkövével, ahol már órákkal előbb felvonultak a különböző egyesületek és testületek képviselői. Az emlékmű körül a magyar királyi honvédség, a csendőrség és a rendőrség tisztikara helyezkedett el s ugyanott foglaltak helyet a felsőház, a képviselőház és a diplomáciai testület tagjai is. A kormány képviselőiben *Gömbös Gyula* honvédelmi miniszter jelent meg az ünnepségen, továbbá *Bárcziházi Bárczy István* miniszterelnökségi államtitkár. Jelen voltak még többek között *Almásy László*, a képviselőház elnöke, *Ripka Ferenc* főpolgármester és még sokan mások közéleti vezetőink közül. A Kormányzó Urat vitéz *Kárpáthy Kamilló* honvédfőparancsnok képviselte. Az emlékműre az első koszorút a Kormányzó Ur nevében *Kárpáthy Kamilló* honvédfőparancsnok helyezte el, majd pedig a felsőház nevében *Rakovszky Endre* koszoruzta meg az emlékművet. A képviselőház hatalmas babékoszoruját *Almásy László*, a képviselőház elnöke helyezte el az emlékkövével. *Gömbös Gyula* honvédelmi miniszter a kormány nevében a következő szavakkal koszoruzta meg az emlékművet: „*Akik a hazáért haltak, örökké élnek!*”

A főváros óriási koszoruját *Ripka Ferenc* dr. főpolgármester tette le, míg a honvédség nevében *Nánássy-Negay* altábornagy koszoruzta meg az emléket. Az emlékköre még a diplomáciai testület, a hadirokkantak, a front-harcosok és különféle egyesületek helyezték el koszorúikat. A fővárosi ünnepségekkel kapcsolatban az ország minden városában május utolsó vasárnapján kegyeletes ünnepet rendeztek.

Kézimunka-kiállítás Rábaszovát községben.

Rábaszovát község asszonyai és leányai az elmúlt tél folyamán kézimunka-tanfolyamot rendeztek, amelynek harmincöt résztvevője pünkösd másodnapján állította ki a tanfolyam alatt készített különböző kézimunkákat. A tanfolyam megszervezője és eljöttől végig lelke *Horráth Lászlóné* ny. ezredes-hadbíró neje volt, aki fáradhatatlan és önzetlen munkásságával és jelentékeny áldozatkészségével honosította meg ezt, a község további fejlődése és anyagi boldogulása szempontjából is, nagy jelentőségű háziipart. A kiállításon bemutatott kézimunkák nagy száma és szépsége a tanfolyam résztvevőinek szorgalmát, ügyességét és *Horráth Lászlóné*, valamint *Lehoczky Erzsébet* tanítónő izlését dicséri.

A kiállítás ünnepélyes megnyitását a vármegye képviselőjében megjelent *Molnár Elemér* dr. főszolgabíró, aki *Nagy Gyula* plébános lelkes szavai után a kiállítást megnyitotta. Ezután a nagyszámban megjelent vendégek megtekintették a kiállítást és nagy elismeréssel nyilatkoztak a rábaszovátai asszonyok és leányok értékes munkájáról; majd *Csépay Lajos* vármegyei népművelési titkár mondott határos beszédet. *Kerék Mihály* dr. pedig a *Faluszövetség* képviselőjében szökött és rámutatott a kézimunka-kiállítással kapcsolatban annak a szerepnek nagy fontosságára, amely a falusi uriaszonyoknak a falu asszonyai és leányai tanításában és nevelésében jut. A megnyitáson jelen voltak a fentiekben kívül még *Burza Árpád* tábornok, *Horráth László* ny. ezredes hadbíró, *Tóth Ferenc*, a győri püspökségi uradalmak kormányzója. A tanfolyam, illetőleg a kiállítás résztvevői közül kiváló szorgalmukért és izléses munkájukért a *Faluszövetség* elismerő oklevelét kapták: *Ifj. Kiss Antalné, Szabó Vilmosné, Szlafka Edéné, Nagy Angéla, Kőműves Irén és Molnár Vilma*.

Hatszázhatvanezer magyar katona esett el a világháboruban.

A honvédelmi minisztérium háborus veszteségi és hadisír-csoportja május hó 28-án délelőtt számolt be Budapesten a sajtó képviselőinek a világháborúból eddig vissza nem tértek újbóli összeírásának eredményéről s a moszkvai levéltári anyag halotti leveleinek feldolgozásáról. A tájékoztatás alkalmával a minisztérium kiküldöttei elmondották, hogy a volt osztrák-magyar monarchia összes háborus halottainak száma 1,524.062. Ebből az óriási veszteségből Magyarországra 660.000 hősi halott, vagyis az elesettek 43.36 százaléka esik. A csonka haza területéről származó hősi halottak száma kerek számban 280.000. Legtöbb magyar katona pusztult el az orosz fronton, ahol a hősi halottak arányszáma 57.5 százalék volt, az olasz fronton 32.3 százalék, míg a balkáni hadszíntéren csupán 9.5 százalék. A háborus veszteségi csoport véleménye szerint Oroszország területén jelenleg mintegy 1400 magyarországi illetőségű hadifogoly él.

A minisztérium nyilvántartó csoportja a napokban újból összeírja azoknak a nevét, akik a világháborúból mindaddig nem tértek vissza. Ezeknek a száma Csonka-Magyarország területén ezidőszert körülbelül 90.000 A vissza nem tértek közül, körülbelül 40.000 katonáról később hiteles halotti okmányt állítanak ki, míg a fennmaradó 50.000 eltűnt közül, mintegy 35.000-ról, ha nem is

pontos, de megközelítő adatot tudnak és irnak be a nyilvántartásba. A fennmaradó 15.000 vissza nem tért katonát a minisztérium az osztrák hadügyminisztérium segítségével kutatja és úgy számítják, hogy 10.000 eltűnről beszerzik az adatokat s csupán 5000 olyan eltűnéssel számol a honvédelmi minisztérium, amelynél semmiféle adat nem lehet beszerezni. A moszkvai vöröskeresztnél lévő okmányokból a honvédelmi minisztérium legutóbb 12.000 magyar halotti levél birtokába jutott.

Vitéz Posch Rezső tanácsnok a sajtótájékoztató alkalmával beszámolt a hadisírok gondozásáról s rámutatott arra, hogy Franciaország a háboruban elesett francia katonák holttestét mind hazaszállította már az anyaországba, ezzel szemben, sajnos, a magyar hősi halottak nagyrésze még mindig messze idegenben porlad.

Olaszországban a magyar honvédelmi minisztérium egy nagy magyar hősiemlék és kriptá létesítését tervezi az Isonzo, vagy a Doberdo környékén. Az olaszok a tervek kivitelét anyagilag is támogatják, amelynek következtében a hősiemlék a közeljövőben elkészül.

A világháboruban eltűntek nyilvántartását a jövőben is a honvédelmi minisztérium háborus veszteségi és hadisírokat nyilvántartó csoportja intézi, amelynek helysége Budapesten, V., Falk Miksa-utca 9. szám alatt van.

A nyolcvanötévesztendő Apponyi Albert gróf ünneplése.

Apponyi Albert gróf május hó 28-án töltötte be 85-ik életévét s ebből az alkalomból rendkívüli melegséggel és lelkesedéssel nyilatkozott meg iránta az ország törvényhozó testületein át a nemzet elismerése és hála. Ugy a képviselőházban, mint a felsőházban az elnök méltatta Apponyi érdemeit, a képviselőház pedig az összes pártok hozzájárulásával kimondotta, hogy a nagy államférfiut fölkéri emlékiratainak elkészítésére s 250 ezer pengőzt irányoz elő a munka honorálására és kiadására. Ezenkívül neki a miniszterelnöki nyugdíjnak megfelelő munkadíjat folyósít.

A képviselőház ünnepi ülése.

A képviselőház május hó 28-iki ünnepi ülésén Almásy László elnök az ülés megnyitása után a következő elnöki előterjesztést tette:

— A magyar országgyűlés képviselőházában ma a béke, szeretet és a megemlékezés ünnepe ülünk. E harmónikus érzelmeknek forrása és indítóoka az az egész nemzet lelkét és gondolkodását eltöltő tiszta öröm, hogy Apponyi Albert gróf a nagy magyar államférfiu életének nyolcvanötödik évét töltötte be, még pedig — hála a mindenható Uristen gondviselészerü jóságának — testi és lelki jóegészségben, vas szervezetének és szellemi nagyságának teljes érintetlenségében.

— Apponyi Albert grófnak az anyagiasságtól ment tiszta lelke, fényes tehetsége, mindig az eszmékért küzdött és az eszmék között első helyen állott hazájának önzetlen szeretete, tiszta, erkölcsös, vallásos érzése, a tudományok és művészetek munkálása. Ebben a szakadatlan munkásságában úgy a belföldön, mint a külföldön megbecsülést, elismerést és rokonszenvet szerzett nemzetnek. Szelleme hozzájárulásával mindig csak hazájának jogos közérdekét szolgálta, a keserves, igazságtalan és égbekiáltó megcsönkítés folytán egy harmadrésze olvadtnak nemzetünk szomorú sorsának megjavításán dolgozik és mintha magas kora egy új, fiatal, duzzadó testi és lelki erővé vált volna, fáradságot nem ismerve, éjjel-nappal, belföldön és külföldön szakadatlanul küzd, harcol

nemzete igazságáért, Magyarország feltámadásáért, viszi a magyar lobogót előbbre és a háromszínű zászlónak dicsőséget és megbecsülést szerez, de a babér egyetlen levelét sem tartja magának, hanem szomoru és eltiport hazája fiainak nyújtja át reménységül és vigasztalásul.

— Azt hiszem, egyértelműen magállapíthatjuk, hogy egyrészt a jövő történetírásának igen nagy érdekei fűződnek ahhoz, hogy az a nagy szellemi kincs, amelyet a nagy államférfiu több, mint félszázados politikai pályafutása alatt a belföldi és külföldi politikai eseményekből összegyűjtött, a nemzet számára biztosították és hozzáférhetővé tétessék, másrészt az ország érdekében áll, hogy Apponyi Albertnek úgy hazánkban, mint azon kívül, ugyszólván széles e világon, kifejtett közéleti mű-

Kép Konkoly-Thege Kálmán országgyűlési képviselő gulácsi beszámolójáról.

Középen Péchy László főispán, Konkoly-Thege Kálmán országgyűlési képviselő, Nagy Sándor, a Faluszövetség igazgatója. A kép Nánássy József kiskazda házában lezajlott ebéd résztvevőit ábrázolja.

(Biró Imre Boldizsár felvétele.)

ködéséből származó tapasztalatait és az általa átélt események adatait maga Apponyi Albert gróf hitelesen összeállíthassa és feldolgozhassa. Eppen ezért javaslom a t. Háznak, méltóztatassék kimondani, hogy a Ház teljes bizalommal felkéri magát a leghivatottabb egyént, Apponyi Albertet, hogy a Mindenható kegyelméből életének még hátralévő idejében ezt a jelen és a jövő nemzedék okulására szolgáló írásművet az ő jó- és balsorsban osztályostársának, hitvesének szeretetteljes segítségével alkossa meg és ezzel a kincessel hitben, tudásban erősítse meg nemzetét, abban a meggyőződésben, hogy a magyar igazság ereje győzni fog és ő, aki a patriárkator tudós tapasztalataival és az egész világot ismerő széleskörű tudásával itéli meg a nemzet ezidőszertinti szerencsétlen sorsát, ifjui reménységgel, a férfi sziklaszilárd meggyőződésével és az általa átélt nagy idők tapasztalatai alapján Istenbe és a nemzetbe helyezett határtalan bizalommal látja a régi Nagy-Magyarország ujászületését.

— Javaslom továbbá, határozza el a Ház, hogy a fentebb említett megbecsülhetetlen szellemi kincsek biztosítására, valamint e nagy és értékes munka készíadásainak és munkadíjának biztosítására a Ház Apponyi Albertnek és hitvesének, a képviselőház harmadik rovatában külön elszámolandó 250.000 pengőt állapít meg egyösszegben, a jövő évi költségvetési évtől kezdődően pedig Apponyi Albertnek és hitvestársának Apponyi Albert életfogytig mindkettejük részére együttvéve a teljes miniszterelnöki nyugdíjnak megfelelő évi munkadíjat folyósít, azután pedig hitvese részére, ugyancsak élete fogytáig, ennek az összegnek a felét állapítja meg, munkadíj címén, mely összeg folyósítására teljes és korlátlan hatáskörrel a képviselőház elnökének ad felhatalmazást.

— Mindezt teszi a képviselőház pártkülönbség nélkül, teljes egyértelműséggel, azzal a meggyőződéssel, hogy a nemzet hátlája és elismerése nagy fiával szemben az egész országban, sőt azon kívül is, megértő helyesléssel találkozik.

Almásy László elnök ezután feltette a kérdést, hogy elfogadja-e javaslatát a Ház, majd lelkes éljenzés és helyeslés közben kimondotta a határozatot, hogy javaslatát a Ház egyhangulag elfogadta.

A felsőház megemlékezése.

A felsőház május hó 28-iki ülésén Wlassics Gyula báró elnök emlékezett meg Apponyi Albert gróf születésnapjára évfordulójáról.

— Apponyi Albert grófnak — mondotta többek közt — a Gondviselés ritka ajándékaként megért, immár hat évtizedes, küzdelmekben és sikerekben egyaránt gazdag parlamenti és politikai működését mindenkor a magyar alkotmány rajongó szeretete hatotta át és a haza szent érdekeinek fenkölt szolgálata irányította. *Szinte profétai magasságokba emelkedő alakja ma már elválaszthatatlanul egybekapcsolódik a nemzet jobb jövőjébe vetett szent hitünkkel és reménységünkkel azoknál az egészen rendkívüli érdemekenél fogva, amelyeket nemzeti szerencsétlenségünk bekövetkezése óta különböző nemzetközi fórumok előtt a magyar igazság fényes felkészültségű védelmezésében és fáradhatatlan hirdetésével szerzett.*

— Apponyi Albert kiváló honfiai erényeit e helyről is elismerve, felhatalmazást kérek arra, hogy *bensőséges szerencsekívánatainkat az évforduló alkalmából hozzá eljuttathassam.*

A felsőház általános éljenzéssel és lelkes tapssal kíséerte az elnök előterjesztését.

Itt említjük meg, hogy Budapest székesfőváros törvényhatósági tanácsának május hó 28-iki ülésén Ripka Ferenc főpolgármester emlékezett meg Apponyi Albert grófról.

A Kormányzó Ur üdvözlő távirata.

Horthy Miklós, Magyarország Kormányzója, Apponyi Albert grófhöz a következő táviratot intézte:

„A hazájának tett ritka értékű szolgálatokban gazdag életének mai nevezetes mérföldkövénél a legmelegebb szerencsekívánataimmal keresem fel. Az egész nemzet szeretetétől és nagybecsülésétől övezve tartsa meg továbbra is a Mindenható még számos éven át jó egészségben és boldogságban.

Horthy.”

Itt említjük meg, hogy táviratilag üdvözölte Apponyi gróft Bethlen István gróf miniszterelnök, Curtius német külügyminiszter, számos város és vármegye. A külföldi sajtó pedig nagy cikkekben méltatta Apponyi gróf nagy képességeit.

Vas vármegye egyetlen járásában 9109 kiscgazda földadóját törlik.

A kormány intézkedésére, tudvalevőleg, mindazoknak a kiscgazdáknak földadóját, akiknek a földadója 11.60 pengőt nem halad meg, ebben az esztendőben törlik. Vas vármegyében a *vasvári járásban, 46 községben 9109 adófizető kiscgazda részesül adótörlesztésben.* A törlésre kerülő földadó összege ebben az egyetlen járásban 31.955 pengő 28 fillért tesz.

Szerecsenpoloska pusztít a Felsőtiszra mentén.

Magyarországon még sohasem észlelt veszély fenyegeti a felsőtiszai vármegyék buzatermését. Napokkal előtt ugyanis észrevették a gazdák, hogy buzájuk olyan, mintha sáska lelegelte volna, s amikor közelebről megvizsgálták a beteg kalászokat, rengeteg rovart találtak rajtuk. A rovartani intézet megállapítása szerint *szerecsenpoloska* támadta meg a buzakalászokat és féltő, hogy a nagy mértékben fellépett veszedelem könnyen óriási károkat okozhat a termésben. A poloska a zsenge buzakalász nedveit szívja el és szurásával elpusztítja az életben lévő kalászt. A tudomány, sajnos, ma sem ismeri egészen pontosan a kártékony rovar ellen való védekezés módját és a veszedelmet egyedül csak nagy eső söpörhetné el, amely leviszi a kalászosokról a rovartomeget. A rovartani intézet azonnal jelentést tett a veszedelemről a földművelésügyi minisztériumnak. A rovartani intézet megállapítása szerint a szerecsenpoloska ilyen arányban még sohasem lépett fel Magyarország területén. A rovar hazája *Szírnia*, de nagy mennyiségben fordul elő Keletoroszsországon is. Magyarországon évek óta ismeretes, de ilyen mennyiségben még sohasem fordult elő.

Földbirtokosok figyelmébe!

Akik rövidesen jelentkeznek, azoknak még 50 holdon felüli birtokra folyósítottak 7 és fél százalékos típusú törlesztéses kölcsönt. Rövidebb vagy hosszabb időre. I., II., III., helyi nagykamatu tartozásokat illetégmentesen bekonvertálunk. — Helyszíni becslés nem kell. — Ingyen felvilágosítást nyújt:

Agrária Részvénytársaság, Budapest, Erzsébet-körút 2.

Berki Gyula Nagyatádon.

Berki Gyula dr. országgyűlési képviselő, a „Falu” Országos Földművelésügyi ügyvezető-igazgatója, június hó 6-án este 8 órakor Nagyatádra érkezik, hogy másnap, június hó 7-én délelőtt fél 12 órakor megtartsa programbeszédét, mint a nagyatádi választókerület Keresztény Kisgazda, Földmives és Polgári Pártjának képviselő-jelöltje.

Berki Gyula a baranyamegyei Zaláta községben született, 1884-ben. Édesatyja néhai Berki József zaláti ref. lelkész volt, nagyatyja pedig egyszerű földmives. Középiskolai és egyetemi tanulmányainak befejezése után, miután szigorolatait kitünő eredménnyel végezte, huszonegy éves korában a politikai tudományok doktorává avatták és vármegyei községbe lépett. Mint tiszteletbeli szolgabíró és vármegyei törvényhozási bizottsági tag kezdte meg közelelti működését. Husz év óta foglalkozik országos politikai ügyekkel, tizenkét év óta nemzetgyűlési, illetve országgyűlési képviselő.

A nagyatádi Szabó István által alapított Kisgazda-párt országos megszervezésében tevékeny részt vett szóval és tollal és a párt országos igazgatója volt. Nős, három gyermek atyja. A háboru alatt katonai szolgálatot teljesített. A baranyai és somogyi szerb megszállás alatt, miután nem volt hajlandó a szerb megszálló csapatok parancsnokának kivánságára hűségnyilatkozatot aláírni, a szerbek elhurcolták és a mitrovicai börtönbe vetették. Több hetet töltött el borzalmas körülmények között Mitrovicán, majd a fogságból hazakerülve, baranyai szülőföldjéről a szerb hatóság kiutasította. A kommunizmus bukása után Nagyatádi Szabó István az országos kisgazdapárt titkárává nevezte ki, majd a párt igazgatójává választották.

Miután az 1920-ik évi képviselőválasztások alatt szülőföldje még megszállás alatt volt, Nagyatádi Szabó István kivánságára a nagyszalontai kerületben vállalt jelöltséget kisgazdapárti programmal. A nagyszalontai jelölés idejében Nagyatádi Szabó István és Mayer János földmívelésügyi miniszter személyesen megjelentek és Berki Gyulát ajánlották képviselőnek. 1920 május hó 29-én a nagyszalontai választókerület négyezer szótöbbséggel képviselővé választotta. 1922-ben és 1926-ban ugyancsak a nagyszalontai választókerület adta neki a mandátumot, bár ekkor már a szerb megszállás alól felszabadult szülőföldje is megkínálta a mandátummal. Ama képviselők közé tartozott, aki hatékonyan közreműködött abban, hogy a kommunizmus után havonként váltakozó kormányzat helyébe, egy állandó kormányzat kerüljön Bethlen István gróf vezetésével. Bethlen István és néhai Nagyatádi Szabó István találkozásában, együttes kormányzásában és az 1922-es Keresztény Kisgazda, Földmives és Polgári párt országos megszervezésében jelentékeny szerepet töltött be. 1922-ben Bethlen István gróf miniszterelnök és néhai nagyatádi Szabó István földmívelésügyi miniszter és Mayer János akkori közlemezési miniszter társaságában az ország hetenként választókerületét kereste fel a választási harcok alatt.

Az első nemzetgyűlésen — 1920 szeptemberében — ő nyújtotta be első indítványát a szegény földmives népnek házhellyel és kisbérlettel való ellátásáról. 1921-ben nagy feltűnést keltett költségvetési beszéde. A második nemzetgyűlésen az államháztartás rendbehozataláról, a házszabályreformról és a frankugy parlamenti vitája alkalmával mondott nagyszabású parlamenti beszédét, melyek közül egyik-másik országos feltűnést keltett. Közben a magyar sajtó hasábjain állandóan foglalkozott a falu népének gazdasági, kulturális és szociális kérdéseivel és a frankugy politikai hátterének kivizsgálására kiküldött parlamenti bizottság tagja volt. Nagy feltűnést keltett a földreform során elmondott beszéde.

Bethlen István gróf miniszterelnök előterjesztésére a közélet terén szerzett érdemei elismerésül — 1923. évi március havában — magyar királyi kormányfőtanácsossá nevezte ki a Kormányzó Ur.

A vármegyei és az egyházi életben is hasznos munkát végzett, mint református egyházmegyei tanácsbíró és a felsőbaranyai egyházmegye iskolai igazgató-tanácsának elnöke. A Kisgazda című lapnak, melynek néhai nagyatádi Szabó István földmívelésügyi miniszter volt a lapvezetője, Berki Gyula öt évig szerkesztője volt. A Keresztény Kisgazda, Földmives és Polgári párt elnöksége részéről számos nagyfontosságú törvényjavaslattal a képviselőházban, mint vezetőszónok szólalt fel.

A nagyatádi választókerületben nem a saját elhatározásából vállalt jelöltséget, hanem a nagyatádi választókerület óriási többségének kivánságára Bethlen István gróf miniszterelnök, Mayer János földmívelésügyi miniszter és Pesthy Pál volt igazságügyminiszter, a párt elnöke jelölték ki nagyatádi képviselőjelöltnek. Itt említjük meg, hogy a nagyszalontai választókerület székhelye Sarkad község, a napokban, a távozó képviselő érdemeinek elismerésül Berki Gyulát díszpolgárrá választotta és Berki Gyula nevére nevezte el egyik utcáját. Egy távozó képviselőnek ilyen szép megtiszteltetése mindennél többet mond.

Berki Gyula bucsuja a nagyszalontai választókerület polgárságától.

Berki Gyula, a nagyszalontai választókerület képviselője nyílt levelet intézett a választópolgársághoz, melyben többek között a következőket írja:

„1920 május hó 29-én adták kezembe az első mandátumot. Én most visszadom Önöknek tisztán és mocsoktalanul megbízó levelüket, mert országos politikai érdekből a nagyatádi választókerület képviselőjére vállalkozom.

Ha visszagondolok az elmúlt tizenegy esztendőre, akkor nyugodt szívvel mondhatom, hogy úgy mint törvényhozó és mint választókerületüknek képviselője, igyekeztem összes kötelességeimet hűen és becsületesen teljesíteni.

Boldognak érzem magam, hogy választókerületem szegény népessége között a földreform folytán, az ország 3400 községe közül a harmadik helyen volt módom, boldog emlékü Nagyatádi Szabó István kisgazdavezér és földmívelésügyi miniszter igaz barátságára feljutni közel 4500 hold földet és egész kerületemben 1200-nál több házhelyet kiosztani. Büszke örömmel tölt el, hogy szegény és ragyogtalan emberek Bethlen István gróf miniszterelnök ur támogatása folytán, több, mint ezer házat, családát ott-hont, létesíthettek választókerületem területén.

A köztisztviselők egész sora létesült tizenegy évi képviselő-ségem alatt. Okányból Sarkadra helyeztetett át, Bethlen István gróf miniszterelnök jóakarata folytán, a fősolgabíroság és ezzel Sarkad az egész kerület gazdasági, ipari és kereskedelmi központjává lett.

A Polgári Leányiskola, a sarkadi, kötegyáni, méhkeréki és szalontai elemi iskolák, a sarkadi, kötegyáni és méhkeréki kulturális, a sarkadi vásártér, a sarkadi, kötegyáni és méhkeréki legelőtársulatok ügye, a nagyszalontai Orosi-féle legelőügy, mind ezen tizenegy esztendő alatt a megoldás állapotába jutottak. Ezenkívül választóm énnekem jogos magánügyekben jártam el: özvegyek, árva és hajba jutott emberek könnyeit töröltem le. Nem azért, hogy a mandátumot biztosítsam, hanem azért, mert, a bucsu alkalmával bevallom Önöknek, hogy magyar lelkem egyik főtulajdonsága az, hogy boldogságot okoz nekem, ha tudom azt, hogy másoknak, akik arra érdemesek, gondjait enyhíthetem.

Budapesti Gyapjárverések.

Az ideai gyapjárverések első sorozata július hó 9-én fog megtartani. Bejelentéseket elfogad a vállalat vezetője, a

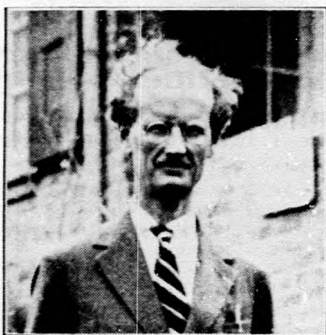
Magyar Általános Hitelbank gyapjuosztálya,
Budapest, V., József-tér 3.

Most, mikor Önöktől meleg baráti szívről búcsuzom, hálásan megköszönöm összes barátainak és híveimnek példátlan hűségét, hozzájáruló ragaszkodását és önzetlen támogatásukat. Azzal búcsuzom Önöktől, hogy amint én soha foglalkozásra, felekezetre, társadalmi állásra, rangra, nem tettem különbséget Önök között, hanem csak azt néztem, ki a becsületes és jószándéku ember, ezt a magatartásomat mint a multban, kövessék Önök a jövőben is. A földműves-társadalom, a falusi kispolgárság és az intelligencia fogjanak kezét és becsületes egységben szolgálják a nemzet jövőjét.

Van még egy kérésem Önökhöz. Tisztelettel arra kérem választókerületem egész közönségét, hogy úgy mint ezt tízenegy éven keresztül tették, hűséggel maradjanak Bethlen István gróf miniszterelnök urhoz és a vezérletre bízott Keresztény Kisgazda, Földműves és Polgárpárt programjához.

Sikeres felszállás a világűrbe.

Az egész világ feszült érdeklődése előzte meg Piccard brüsszeli egyetemi tanár érdekes utazását. A professor ugyanis már régebben elhatározta, hogy a magasabb légkörök tanulmányozására megfelelő léggömböt készített, amellyel tudományos kutatás céljából felrepül. A professor Kipfer brüsszeli fizikus kísérletében május hó 27-én hajnali 4 órakor Augsburgból óriási léggömbjével el is indult a világűrrepülésre. A professor a földgömböt övező levegőréteget akarta tanulmányozni és ebből a célból különleges léggömböt szerkesztett, amelynek gömbalakú kosarát alumíniumból készítette el. A gondolat légmentesen elzárták és oxigén-palackok segítségével lélegzettek.

Piccard, belga tanár, a világűr-repülés egyik hőse.

Természetesen a gondola belsejében rettenetes forróság kinozta őket, ugyanakkor addig kiűnt, a világűrben — 50 fok hideget mutatott a hőmérő. A kísérleti léggömb felszállása után pillanatok alatt kétezer méter magasságra ért, s félórával a felszállás után a világűr hajóit már négyezer méter magasságban látták Augsburg fölött. A teljes szücsendben a léghajó reggel 6 óráig Augsburg felett lebegett, ekkor délnyugati szél keletkezett, amely Svájc felé sodorta a kutatókat. A léggömböt utoljára a Bodeni-tó partvidékén, Lindau község környékén látták délelőtt 10 óra tájban és a hozzávetőleges becslések szerint a léggömb ekkor már tízenhatezer méter magasságban volt, vagyis elérte az ugynevezett sztratoszférát, vagyis azt a magasságot, amelyen magasabbra ember még soha sem jutott el.

A léghajót ezidőtől kezdve már nem látták és csakhamar mindenfelé az a hír terjedt el, hogy a vakmerő léghajósok nyomtalanul eltűntek és életükkel fizettek vállalkozásukért. A hír azonban szerencsére nem bizonyult valósnak, mert még aznap estefelé 7 órakor már ismét ötezer méter magasságban látták a léggömböt Seefeld tiri városka felett. A léggömb lassan lejjebb és lejjebb szállt és 10 óra előtt már a Tirolban levő Bolzanó város fölött volt. A léghajó ezután este 10 órakor Innsbruck közelében a Gurgelfelner gleccser jég- és hó mezején 2500 méter magasságban a tenger színe fölött símán leereszkedett. A leszállás alkalmával sem a gondola, sem pedig az utasai nem sérültek meg. A professor és utitársa sikeres leszállás után még egy ideig a léghajó alumínium gondolájában maradtak, majd pedig Piccard professor reggel hat órakor kinyitotta a gondola ajtaját és a hőmezőn elindult a közelben lévő Gurgl nevű falucsukába. Időközben mentőexpedíció sietett a léghajósok segítségére és az expedíció tagjai hamarosan megtalálták a léghajósokat. Piccard professor első szava

az volt, hogy utjával teljes mértékben meg van elégedve, a léghajó tízenhatezer méter magasságban járt, ahol a tudományos kísérletek mindent pontosan feljegyeztek és a feljegyzéseknek a tudomány igen nagy hasznát veszi. A professor érdekes feljegyzéseit nemsokára közreadja. Érdekes, hogy míg a professor a világűrben járt, felesége ötödik gyermekével ajándékozta meg. A légi utazás hőseit üdvözlésekkel és kitüntetésekkel árasztották el.

„A Földosztás“ előadása Mezőkeresztesen.

Kálmán István nógrádverőcei földműves kitiűnő darabját, A Földosztás-t, az ország több helyén igen nagy sikerrel hozták színre. Legutóbb a mezőkeresztesi református egyházi olvasókör az alábbi sorokban értesített bennünket a pompás darab előadásáról:

„A Mezőkeresztesi Ref. Egyházi Olvasókör ifjúsága nagy-sikerű műkedvelő-előadásban hozta színre április 6-án Komáromi Pál kiszgoda rendezésében Kálmán Sándor nógrádverőcei kieszgadolának a Vasárnap-ban megjelent három felvonásos nagyszerű népszínművét, a Földosztás-t. Az előadást, mely nagy-számú közönség előtt zajlott le, mindvégig lelkes érdeklődés kísérte, bizonyosággal annak, hogy a darab kiválósága mellett a szereplő ifjúság is jól megállotta a helyét és pedig olyan sikerrel, hogy a Földosztás a Mezőkeresztesen eddig előadott színjátékok legjobbjai között foglal helyet.

Az a szép siker, mely a mezőkeresztesi műkedvelőknek osztályrészül jutott a Földosztás révén, elsősorban is az igaz-vegy magyar lelki szerzőnek, Kálmán Sándornak köszönhető, aki ily pompás, minden részletében a falu népének való színművel ajándékozta meg a földművelő népet. Fogadja ezért szív-vel jövő háláját és szeretetét a mezőkeresztesi műkedvelő ifjúságnak és a Ref. Egyházi Olvasókör minden egyes tagjának.

Az előadás híven dicséri Komáromi Pál főrendező munkáját is, aki áldozatot, fáradságot nem kímélve, teljes lélekkel vezette műkedvelő ifjait a nagy sikerig. Kitiűnően vezette a betanítás és rendezés nem mindennapi hozzáértést kívánó munkáját, melyért neki is hálás köszönetét fejezi ki a szereplő ifjúság.

A tehetséges és szorgalmas műkedvelő-gárda tagjai a következő szereposztásban játszottak: Csorba Gergely bírót az Olvasókör egyik leghatékosabb tagja, ifj. Dudás János alakította életűben, nagy elismerést aratva a nézőközönség előtt. Őrszi Okos Klárka volt, aki bájos és nagyszerű játékaival teljesen magával ragadta a hálás közönséget. Pete Mariska Bótkös Teresi szerepében szerzett sok derűs percer. Hornyos uram Kazai Lajos volt, igazi földműves-temperamentummal. Hornyosné Kazai Lajosné, Rózsai, a leánya, Fodor Erzsike volt, kik általános derűsége arattak nagy urhatatnáságukkal. Nagy sikere volt Berecz Jánosnak Árya Józsi szerepében. Teljes sikert aratott, különösen az öreg szívgyártó maszkjában. Szabó Papp Károly, a jó öreg Sugár volt a leánykák tisztos atyamestere. Okos Sándor Zoltit elevenítette meg jól és benne a mai léha fiataliságot. Pannit kedvesen ábrázolta Oláh Eszti, összeveszejtve magán Miska és Marci suhanecokat, kiket Komáromi Pál és Berecz Gyula alakítottak kacagtatón. Szikár Gróf Lajos, Szunyogh Molnár Lajos voltak, a derűre-borura élő iparoscsuflók szerepében, jókedvet vonultatva végig az előadásban. Ifj. Gomba Bertalan volt Szőrös, kinek pompás játékát harsogó kacaj kísérte. Csáky Aladár Komáromi Károly, a rendező fia alakította pompás alakításban, Pónusz Pál játszotta a hamis, de pörüljárt zsúf vendéglőt, Kohn Tónt.”

Első oldalon közölt képünk a darab szereplőit ábrázolja.

RUHÁZATI SZÜKSÉGLETÉT

legelőnyösebben a

„HANGYA“

vidéki szövetségzeteiben szerkezheti be

✱

Tartalékpenzek legelőnyösebben mint árueelőleg vagy folyószámla-betétek a **HANGYA** központnál gyűmölcsöz-tethetők!

Az OKH július hó 1-től leszallítja a kölcsönkamafióját.

Rendkívül lelkes, bizakodó hangulatban folyt le a hitelszövetkezetek kongresszusa. — Schandl Károly dr.-t ismét megválasztották alelnökké.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékébe tartozó szövetkezeti tábor május hó 27-én tartotta meg Budapesten szokásos évi kongresszusát és a központi intézmény közgyűlésén, amelyen a vidéki hitelszövetkezetek képviselői igen nagy számmal jelentek meg. A kongresszus alkalmul szolgált a vidéki hitelszövetkezeti vezetőknek arra is, hogy az OKH vezetősége, elsősorban pedig Schandl Károly dr. alelnök-vezérigazgató előtt ragaszkodásuknak, hálájuknak kifejezést adjanak azért, hogy a hitelszövetkezeti mozgalmat a nehéz körülmények és viszonyok ellenére is nagy lépéssel vitte előre a fejlődés útján.

A kongresszus.

Délelőtt tíz órakor hatszáz főnyi tömeg előtt nyílt meg a kongresszus. A kongresszuson Beöthy László, a felsőház alelnöke, az Országos Központi Hitelszövetkezet igazgatósági tagja elnökölt s a megnyitó beszédében kegyeletes szavakkal emlékezett meg Szabóky Alajos dr. pénzügyi államtitkárnak, az Intézet megbízott elnökének és Págy Gyula pénzügyi államtitkárnak, az Intézet egyik legrégebbi igazgatósági tagjának elhunytáról, kiknek emlékét a kongresszus jegyzőkönyvében örökítette meg. Ezután az elnök utalt arra, hogy a nehéz gazdasági és pénzügyi viszonyok ellenére az OKH és a kötelékébe tartozó szövetkezeti hálózat az elmúlt évben igen örvendetesen fejlődött.

Ezután Förster Aurél dr., az OKH igazgatósági tagja, tartott emlékbeszédet Károlyi Sándor grófról, kinek születése 100-ik évfordulóját, halálának pedig 25-ik évfordulóját értük el ezidén. Az emelkedett hangú emlékbeszéd után a megjelentek lelkesen ünnepelték Förster Aurélt, aki most tölti be 80.

életét, Schandl Károly dr. közvetlen baráti szavakkal köszöntötte őt s fejezte ki Förster Aurél előtt a szövetkezeti tábor jókívánságait.

Ezután Schneider János, a Szekszárdi Népbank Szövetkezet ügyvezető-igazgatója tartotta meg előadását a *hitelbetétek gyűjtéséről*, arról a tőkegyűjtő módozatról, mellyel a hitelszövetkezetek már békében is sikerrel fokozták a kisemberek takarékosági hajlamát s emellett jelentős tőkéket gyűjtöttek a szövetkezetek számára is. Rámutatott arra, hogy a *betétek gyűjtésének ezt a módozatát a hitelszövetkezeteknek újból fel kell karolniuk*, mivel ezáltal új tőkéket állíthatnak a hitelszövetkezeti mozdalom szolgálatába és az apró 1—2 pengős betétek gyűjtésével a kisemberek vagyonosodását mozdíthatják elő.

Schandl Károly dr. felszólalása.

A nagy érdeklődéssel hallgatott előadás után Schandl Károly dr., az Országos Központi Hitelszövetkezet alelnök-vezérigazgatójának előadása következett. Általános figyelem mellett rámutatott arra, hogy az elmúlt esztendő súlyos válsága közepette bizonyult be legfényesebben, hogy a *hitelszövetkezeti mozdalom valóban nélkülözhetetlen a magyar falu népe számára*, mivel a hitelszövetkezetek nélkül aligha sikerült volna elérni azt, hogy az összes középeurópai agrárországok között aránylag leginkább *mi tudunk ellentálni az összeomlásnak*. A hitelszövetkezetek a múlt évben mintegy 100 millió pengőnyi 7—7½ százalékos kölcsönállományt bocsátottak minden nyereség nél-

EZ A LEGUJABB

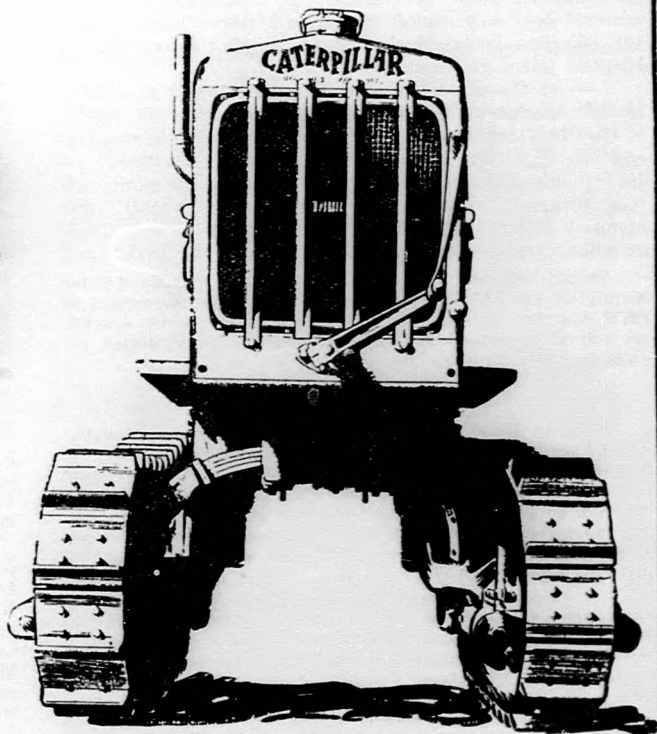
CATERPILLAR
REG. U.S. PAT. OFF.

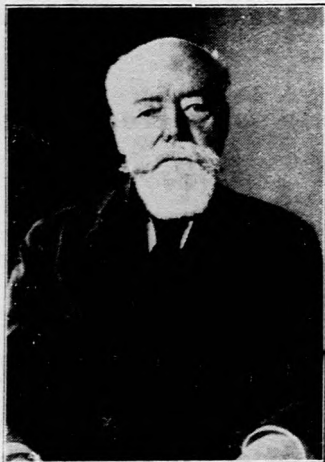
KISTRAKTOR
MAGASITOTT ALVÁZZAL

— PALÁNTÁK KÖZÖTT JÁRHAZ —

Prospektust küld a vezérképviselet!

STEYR MŰVEK RT., BUDAPEST, VI., Lehel-u. 25.

Doumer Pál, a francia köztársaság új elnöke.

kül a magyar gazdaságszervezők rendelkezésére. A hitel-szervezetek a négy év előtti 12 millió pengő helyett ma már 36 millió pengő saját tőkével rendelkeznek s ennek a tőkének jelentőségét fokozza az a körülmény, hogy tisztára a szövetségi tagok jegyzéséből és befizetéséből állott elő, tehát kizárólag társadalmi eredetű s abban egy fillér állami pénz sincs. Ugyanezen idő alatt az Országos Központi Hitel-szervezetek saját tőkéi 16 millió pengőről 22 millió pengőre gyarapodtak s így a központ a hitel-szervezeti hálózat saját tőkéje együttvéve már 58 millió pengőt tesz ki a négy év előtti 25 millió pengővel szemben. Ezek a számok fényesen igazolják, hogy a hitel-szervezeti társadalom valóban megtette kötelességét, azonban kétségtelen, hogy ma már szükséges és elodázhatatlan az Országos Központi Hitel-szervezetek tőkéjének az állam részéről való megerősítése, mivel a hitel-szervezeti hálózat kölcsönös szükségletével nem áll megfelelő arányban a központ jelenlegi tőkeereje.

— Az Országos Központi Hitel-szervezetet a hitelfeltételek megkönnyítése érdekében július hó 1-től kezdve a szervezeteknek nyújtott rendes hitelek kamatlatát egyelőre 1/2 százalékkal, a rendkívüli hitel kamatlatát pedig 1/4 százalékkal szállítja le. Az Országos Központi Hitel-szervezet azonban a megkezdett uton tovább akar menni s mihelyt tőkét az állam megerősíti, még fokozottabban szándékozik a kölcsönök kamatlatát leszállítani.

Szünni nem akaró lelkes éljenzés és taps fogadta Schandl Károly dr. beszédét és bejelentését, amely újabb bizonyága az OKH önzetlen üzleti politikájának és a földművelőnép érdekeit ért folytatott odaadó munkájának. Ezután a kiküldöttek felszólalásai következtek.

A főbbi szónok.

Bokovay János pápai prélat Károlyi Sándor gróf emlékének hódolt szavaiban, Krudy Ferenc országgyűlési képviselő Schandl Károlyt köszöntötte, mint aki valósággal országmentő programot és beszámolót tartott. Kirsehanek Ödön pécsváradai plébános határozati javaslatot terjesztett elő, mely így hangzik:

„Tekintve, hogy a kereskedelem és az ipar a Pénzügyi Központban jól megalapozott és tökéletes hitelszervezettel rendelkezik, a kisgazdasági és a magyar mezőgazdasági érdekeit szolgáló szervezetek pedig a hitellelteremtés terén a legnagyobb nehézséggel küzdenek, a mai Budapesten tartott szövetségi kongresszuson egybegyűlt szövetségi társadalom kéri a kormányt, hogy az Országos Központi Hitel-szervezetet üzletrésztőkéjét állami üzletrészek jegyzésével abban az arányban erősítse meg, mint az a Pénzügyi Központnál történt.“

A javaslatot a kongresszus elfogadta.

László József (Győr) a szövetségi tőkegyűjtés fontosságát hangsúlyozta, Krüger Aladár országgyűlési képviselő javas-

latot tett arra nézve, hogy az OKH vegye programjába az aranykamatozású záloglevelek kibocsátását, valamint szerezzen állami garanciát az állandó betétek számára. Plósz István kisgazda felsőházi tag felszólalásában a szövetségi intézmény továbbfejlesztését sürgette. Lovik Kálmán (Bonyhád) azt kérte, hogy a szövetségi eszmére való nevelést már az iskolában kezdjék meg. Szoural Lajos (Tálya) örömmel üdvözölte az OKH-nak azt a tervét, hogy a gyümölcsstermelés és a csemege-szőlőtermelés felkarolását is programjába vette.

Ezután Wanke Gusztáv, az Országos Központi Hitel-szervezet elnöki osztályának főnöke terjesztette elő gróf Károlyi Sándor-alap kezelőbizottságának 1930. évre vonatkozó jelentését.

Az OKH közgyűlése.

A kongresszust nyomban követte az Országos Központi Hitel-szervezet rendes évi közgyűlése, melyen Schandl Károly dr., az Országos Központi Hitel-szervezet alelnök-vezérigazgatója elnököt, ki megnyitó beszédében megállapította, hogy az intézet elmúlt fizetése igen kielégítő eredményt zártul s a hitel-szervezetek nemcsak a saját tőkék további gyűjtése, hanem a kölcsönkihelyezések gyarapítása terén is igen jelentős eredményeket értek el. A mezőgazdasági ingatlanokra, hosszlejáratu kölcsönökre átalakítandó ugynevezett átmeneti kölcsönöket, a sziklatalajvíztől kölcsönöt, a rövidlejáratu beruházási kölcsönöket, majd azokat a hitelauciókat, amelyekkel a tenyészállatok beszerzését, a dohánykísérletek hitelezését, valamint a dohánytermékek kölcsönellátását tette az OKH lehetővé. Rendkívül nagy összegeket tesznek ki az OKH útján folyósított exporthitelek, amelyek az intézetnek most is módjában van az igénylőknek folyósítani. A hitel-szervezeti hálózat kötelekbe az elmúlt év végén 1013 szervezetet tartozott, melyeknek működési köre az ország területén levő 3433 községből 2618 községre terjedt ki. A taglétszám 384.000, ami az 1929. évi taglétszámmal szemben 21.000 fő szaporodást jelent. Az összes jegyzett üzletrészek értéke 30 és fél millió pengő, takarékbetétállomány közel 39 millió pengő és a kihelyezett kölcsönök összege 215 millió pengőt tesz ki. Az intézet tiszta feleslege az 1930. üzletévben 1.000.914.31 pengő volt, ebből az alapszabály szerinti tételek levonása után fennmaradó összegből negyszázalékos osztalékra 785.000 pengőt szavazott meg a közgyűlés, 35.000 pengőt juttatott a falu művelődésének és jólétének előmozdítására irányuló célokra, a többit pedig tartalékolta.

A közgyűlés az igazgatóság jelentését egyhangu lelkesedéssel elfogadta, majd óriási ünneplés közepén választotta meg új ből Schandl Károly dr.-t, akit a megjelentek ismételtlen percekig tartó ünnepléssel ünnepeltek.

A mindvégig lelkes hangulathban ünnepléses keretek között lefolyt közgyűlés után a megjelentek autóbuszokon a városi Vajdahunyadvárhoz mentek, ahol Károlyi Sándor gróf szobránál lélekemelő kegyeleti ünnep folyt le. Itt Plósz István volt nemzetgyűlési képviselő, az aldebrői hitel-szervezet elnöke mondott emelkedett hangú beszédet és megkoszoruzta a szobrot. Az ünnepségek lefolyása után a megjelentek átmentek a városi Gündel-étterem helyiségébe, ahol diszében vettek részt. Az ebéden Schandl Károly, Förster Aurél, Bokor Ervin és László Dániel (Győr) mondtak felkösöntöket.

Lázár Andor dr.-t honvédelmi államtitkárrá nevezték ki.

A Kormányzó Ur a honvédelmi miniszter előterjesztésére Lázár Andor dr. m. kir. kormányfőtanácsos, ügyvédet honvédelmi államtitkárrá kinevezte.

Lázár Andor dr. 1882-ben Pápán született. 1906 óta Budapesten folytatott ügyvédi gyakorlatot, főként magán- és kereskedelmi, valamint ipari és agrárkérdésekkel foglalkozott. Kiváló közgazdasági képzettségű számos jelentősebb tudományos munkája bizonyítja. Érdemes közéleti működésének elismerésül 1928-ban a Kormányzó Ur kormányfőtanácsossá nevezte ki. Itt megjegyezzük, hogy azért vált szükségessé egy kiváló gazdasági jogi szakértőnek a kinevezése, mert hiszen köztudomású, hogy a honvédelmi minisztérium ügykörébe nagyszabású közállítások, szerződéseket, stb. is tartoznak, amelyeknek elbírálása és lebonyolítása a kincstár érdekében elsőrangú szakértséget kíván.

Károlyi Gyula gróf külügyminiszter nyilatkozata a genfi eseményekről.

„A nagy államok mielőbb tettekkel fogják bizonyítani Magyarországot előtt elismerésüket.“

Károlyi Gyula gróf külügyminiszter, a genfi Európa-bizottság üléséről visszatérve, benyomásairól a következő nyilatkozatot tette:

— Az európai unió tanulmányozására kiküldött bizottság napirendjének legfontosabb pontja a francia kormány általános gazdasági helyzet javítására irányuló javaslata volt. Lényege az, hogy az európai agrár-államoknak mezőgazdasági terményeik értékesítésére vámpreferenciát (vámkedvezményt) ad, még pedig közvetlen ellenszolgáltatás nélkül. A bizottság nem lehetett abban a helyzetben, hogy a francia javaslatot rögtön véglegesen elfogadja. Hiszen a tárgyalandó anyag igen nagy és sokoldalú és azonkívül tekintetbe kell venni azt is, hogy a tárgyaló államok gazdasági érdekei nem mindenben egyeztetethetők azonnal össze. Nehézségek inkább az ipari államoknál mutatkoztak. Ezért a tervezet részleteinek kidolgozására és a különféle érdekeltek kiegészítésére tanulmányozására albizottságot küldtek ki.

— Ugyancsak albizottság foglalkozik a francia terv megvalósulásához feltétlenül szükséges agrárhitel kérdéseinek tanulmányozásával. Egyelőre nemzetközi agrárhitel-intézet megalapítását vették tervbe.

— A gazdasági jellegű tárgyalások reánk nézve legfontosabb részének változása után néhány szót szeretnék szólni a Genfben tárgyalt fontosabb politikai természetű kérdésekről. Ezek közül első helyen állott a német-osztrák vámuunió terve. Erről egyelőre a népszövetségi tanács ülésén olyképpen határozottak, hogy a tervezetet a hági állandó bíróság elé terjesztik annak az elbírálására, hogy ellentétben áll-e a békeszerződésekkel, vagy Ausztriának más szerződésekben vállalt valamely kötelezettségével. A megoldás tárgyilagos módját az tette lehetővé, hogy Olaszország a német-osztrák vámuunió kérdésében bizo-

nyos mértékben közeledett a francia állásponthoz, ami a két ország közötti politikai viszony enyhülését eredményezheti. A francia-olasz közeledés azonban nem járt azzal a következménnyel, hogy Németország és Olaszország között az eddigi jóviszony megromló volna.

— Kétségtelenül megállapítható, hogy a genfi ülés után a politikai atmoszféra (légkör) sokkal könnyebbé lett, mint megelőzően volt.

— Olaszországgal és Ausztriával készen vannak kereskedelmi szerződéseink. Németországgal az eredetileg februárra tervezett tárgyalások most megindulnak. Cseh-Szlovákiával június első felében kezdünk tárgyalni és minden reményünk megvan arra, hogy Romániával még június vége előtt megkötethetjük a végleges szerződést, amely hivatalba lép az eddigi provizóriumot helyettesíteni.

— Természetesen megbeszéléseket folytattam a Genfben megjelent külföldi államférfiakkal. Megállapítottam, hogy a magyar kormány helyesen választotta meg a felmerült kérdésekkel kapcsolatban azt az álláspontját, amelyet a nemzet érdekében mindvégig fenn tartott. Nemcsak megértésre találtam ugyszólván minden oldalon, de az elismerés szavait is hallottam a magyar kormány és a magyar nép magatartásával szemben, s így merem remélni, hogy a nagy államok mielőbb tettekkel is bizonyítani fogják Magyarországot előtt, hogy értékelik a magyar népek azt a politikai szerepét, amelyet egy jobb politikai légkör kialakulásának érdekében a legutóbbi komoly időkben igen nehéz körülmények között is betöltött.

(A külügyminiszter legutóbbi kijelentése arra vonatkozik, hogy Magyarországot a német-osztrák vámuunióval szemben tartózkodó álláspontot foglalt el.)

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Uj választások előtt áll az ország.

Hiteles hírek szerint a Kormányzó Ur június hó első hetében feloszlatta az országgyűlést és utána nyomban kiírják az új képviselőválasztásokat. A Keresztény Kiszgazda, Földmives és Polgáripárt jelöltjeinek névsorát már nagyrészen összeállította és a Ház feloszlata után azonnal nyilvánosságra hozza. Bár nem kívántuk választási hírekkel zaklatni olvasóinkat mindaddig, amíg a Ház feloszlata meg nem történik, most mégis megváltoztatjuk elhatározásunkat, mert hiteles forrásból meggyőződünk a Ház feloszlatajának és az azt követő, négy hét alatt lezajló választásoknak tényéről.

Lapunk zártakor a Ház feloszlata még nem történt meg és a „Kiszgazdapárt“ jelöltjeinek teljes névsora sem került nyilvánosságra; minderről lapunk jövő heti számában közlünk tudósítást.

A képviselőház ülése.

A képviselőház május hó 27-iki, szerdai rövid ülésén harmadszor olvasásban elfogadták a legutóbbi letárgyalt javaslatokat. Az ülés végén Hunyady Ferenc gróf interpellációjában azt kérte a pénzügyminisztertől, hogy a *borfogyasztási adó eltolására, vagy leszállításra tegyen javaslatot és könnyítse meg a kormány a bornak elhelyezését.*

Az interpellációt kiadták a pénzügyminiszternek.

A május hó 28-iki, csütörtöki ülésen Almásy László elnök Apponyi Albert grófort köszöntötte születésnapja alkalmából (az ülés e részét lapunk más helyén ismertetjük), majd Lakatos Gyula előadó ismertette a magyar-osztrák barátsági, békéltető és választott bírósági szerződés beiktatásáról szóló törvényjavaslatot. Károlyi Gyula gróf külügyminiszter felszólalása után a javaslatot elfogadták, majd áttértek a Társadalombiztosító Intézet szanálásáról szóló törvényjavaslat tárgyalására. A javaslatot Homonnay Tivadar előadó ismertette. Erődi-Harvach Tihamér elfogadta a javaslatot.

Május hó 29-én, pénteken a képviselőház, a felsőházzal együtt, koronárválasztó ülést tartott, melyről lapunk más helyén emlékezzünk meg.

A május hó 30-iki, szombati ülésen folytatták a Társadalombiztosító intézet szanálásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását. Ernst Sándor népjóléti miniszter azt hangsúlyozta, hogy szükség van a javaslat gyors tárgyalására, mert az intézet ma exlexben (törvényen kívüli állapotban) van és nem akarja, hogy a deficit nagyra nőjjön.

Ki jár ma már ősze fejfel?

Követlen próbálja meg! 5-6 nap alatt

ŐSZ HAJANAK, bajusznak, szakállának visszaadja eredeti természetes **„IBIS“** keleti hajlító regeszinét, ha az **„IBIS“** kerátort használja! Nem festék, nem ártalmas. Egy üveggel 1.20, 1.60 P. Postai csomagokat utánvét mellett azonnal küldünk.

Főraktár: VELLNER Herkules Drogéria, Budapest, Kálvin-tér 5. sz. Telefon: Aut. 847-80

Bud János kereskedelmi miniszter beterjesztette a *köz-ségi munkaváltás méréséről* szóló törvényjavaslatot. A javaslat célja, hogy a közúti törvény alapján kivethető közúti közmunka terhe az egész vonalon legalább is 30 százalékkal csökkentessék, másrészt, hogy a közmunka címén lerovandó kézi- és igazságszám, vagy annak váltására a kisebb teherbíróképességű lakosság vagyoni és kereseti viszonyaihoz mérten arányosabban és igazságosabban állapíttassék meg. További célja a törvényjavaslatnak olyan alap létesítése, amelyben befolyó bevételek felosztásával a törvényhatóságok közötti célokra szolgáló jövedelmében észlelhető aránytalanság kiküszöbölhető és az egyes törvényhatóságok utalpjá szükség esetén segíthető legyen. Végül a törvényjavaslat célja az, hogy egyes még kiépítetlen állapotban lévő utak, különösen pedig az ugynevezett közúti bekötő-utak nagyobb mérvű kiépítése megvalósítható legyen.

A Ház május hó 31-én, vasárnap és június hó 1-én, hétfőn, nem tartott ülést.

A felsőház ülése.

A felsőház május hó 27-én kezdte meg az állami költségvetés tárgyalását. József királyi herceg felszólalásában azt kérte, hogy a népjóléti miniszter igazságos hadirokkanttörvényt nyújtson be. Szükségnek tartja azt is, hogy a súlyosabb hadirokkantak egyenruhát viselhesenek. A hadiövezékérdést is rendezni kell. A tanügyi kérdésekkel kapcsolatban azt kívánja, hogy a tanjai és gazdasági iskolákban többet tanítsanak gazdasági ismereteket. Szükségnek tartja az általános hadkötelezettség bevezetését. Végül azt hangsúlyozta, hogy össze kell fogni és támogatni kell Bethlen István gróf kormányát, amely meg tudta akadályozni, hogy hajónk elsüllyedjen. *Előrelátó, jó hazafi még gondolatban sem kívánhatja, hogy most, amikor a járulás jelei mutatkoznak, eszerben hagyjuk a kormányt. A költségvetést elfogadta.*

Erszt Sándor népjóléti miniszter azt hangsúlyozta, hogy az új hadirokkant-törvény legfőbb célja, hogy igazságos legyen. A hadiárva-kérdést is rendezni kell, mert a hadiárvaik egy része szaporodnak. Tavaly 95.000 hadiárva volt, az idén már 100.000-re nőtt a számuk. Ennek oka az, hogy a hadiövezgy újabb házasságából származó gyermekeik is hadiárvaiknak jelelti be.

Baltázár Dezső református püspök azt hangsúlyozta, hogy az ország súlyos helyzetében mindnyájunkra nézve parancsolóan kötelező az egyetértés, az együttes, komoly és elszánt munka. Bethlen István gróf tiz esztendeje végzi sok dicsőséggel, de sok teherrel és szenvedéssel is a súlyos feladatát. A kormány kül- és belpolitikai ténylegéseit helyesnek látja, éppen ezért a költségvetést elfogadja.

Somssich László gróf felszólalásában az általános gazdasági válsággal foglalkozott, majd a közgazdasági egyetem megszüntetése, illetőleg Debrecenbe való vitele ellen foglalt állást. Tóth Lajos az ellenkező álláspontot képviselte. Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter szerint ebben a kérdésben nincs még kormányálláspont.

Teleszky János a költségvetést azért nem fogadta el, mert a költségvetés a hadikölcsön-tulajdonosok helyzetére vonatkozóan nem tartalmaz semmit. Ezt a kérdést a mai viszonyok közt is meg lehet oldani. A hadikölcsönkárosultak kártalanítását csupán egyetlen kérdés előzheti meg: a hadirokkantak, hadiövezgyek és hadiárvaik ügyének végleges rendezése.

A május hó 28-iki ülésen Wlassics Gyula báró elnök Apponyi Albert gróftól köszöntötte (az ülés e részét lapunk más helyén közöljük), majd folytatták az állami költségvetés tárgyalását. Papp József dr. az ügyvédség katasztrófális helyzetével foglalkozott. Horváth Győző kalocsai nagyprépost a nem állami tanított súlyos helyzetére mutatott rá. Balogh Jenő a hadirokkant-kérdés megoldását sürgette és a tankönyvek drágaságát kifogásolta. Vitéz Endrey Antai a vitézségi érempótdíjak rendezését kívánta. Wolkenberg Alajos az egyetemekkel kapcsolatos kérdésekről szólt. Beliczay Géza a buza-termelés, márkázás és értékesítés kérdésével foglalkozott. Széll Gyula az egységes gyorsírás kötelező bevezetését sürgette.

Május hó 29-én, pénteken, a felsőház a képviselőházzal együtt koronaörv választást tartott, melyről más helyen emlíkezünk meg.

Május hó 30-án, szombaton, tovább folytatták az állami költségvetés vitáját. Ezt megelőzően Berzevicz Albert Erzsébet királynő emlékszóbanak felállításáról mondott interpellációt, melyre Bethlen István gróf válaszolt. A miniszterel-

nök kijelentette, hogy a szoborbizottságot rövidesen újjáalakítja, amely aztán gondoskodik a nemzet akaratainak végrehajtásáról és megvalósítja a harminchárom évvel ezelőtt törvénnyel hozási intézkedést.

A költségvetés vitája során Fekete Zoltán a fásítás fontosságát hangsúlyozta. Gerlucz Zsigmond közegészségügyi kérdésekkel foglalkozott. Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter kijelentette, hogy mindent elkövet a tankönyvnyarak lezserizálására. Jankovich Béla agrárkérdéseket tett szóvá, majd Mayer János földművelésügyi miniszter bejelentette, hogy a kormány minden kilitása megvan arra, hogy gabonatermésünknek piacot tud biztosítani Ausztriában, Olaszországban, Csehszlovákiában és Németországban, úgy, hogy eladottan terményünk nem marad. A kormány kellő időben megteszi az intézkedéseket, hogy a terményértékcsökkenéssel el ne kessen.

A miniszter beszéde után a felsőház elfogadta az állami költségvetést és letárgyalta a magánjogi törvénykönyvről törvényhozási tárgyalásáról szóló törvényjavaslatot is.

Széchenyi Emil gróf az új koronaör.

A Károlyi Gyula gróf külügyminiszterre történt kinevezésével megüresedett koronaöri tisztséget május hó 29-én töltötték be az országgyűlés két házának együttes ülésén. Ez az aktus a megszokott fényes külsőségek között ment végre. Tíz órákor már együtt volt a kupolacsarnokban Bethlen István gróffal az élén az egész kormány. A kupolacsarnokban két emelvény állott, az egyik a Kormányzó Ur számára fenntartott karosszékkel, a másikban pedig Wlassics Gyula, a felsőház és Almásy László, a képviselőház elnöke, foglalt helyet.

Az együttes ülést Wlassics Gyula báró nyitotta meg, majd Bethlen István gróf miniszterelnök átnyújtotta a kormányzó kéziratos az elnöknek. Perlaky György jegyző felolvasta a kormányzó üzenetét, amely a megüresedett koronaör állására négy jelöltet tartalmazott, első helyen Széchenyi Emil grótot, akit az egybegyűltek közfelkiáltással koronaörnek választottak meg.

A Kormányzó Ur fél 12 órákor érkezett, akit a kupolacsarnok főbejáratainál Bethlen István gróf miniszterelnök és a két Ház elnöke fogadott. Az egybegyűlt felsőházi tagok és képviselők lelkes éljenzéssel köszöntötték a Kormányzó Urat, majd az új koronaör a Kormányzó Ur kezébe letette az esküt. Az eskütel után a Kormányzó Ur eltávozott. Ezután Széchenyi Emil gróf nyilatkozatot tett, majd Almásy László elnök az ülést bezárta.

Az új koronaör ünnepélyes beiktatása a királyi Vár márványtermében zajlott le. Az ünnepre a Szent Koronát és a hozzátartozó drágaságakat áthozták a márványterembe. Ezután Bethlen István gróf miniszterelnök élén küldöttség kérte fel a Kormányzó Urat, hogy Széchenyi Emilt hivatalába beiktassa. A Kormányzó Urat Ambrozy Gyula gróf, a második koronaör üdvözölte, majd a Kormányzó Ur elvégezte a beiktatási szertartást. Széchenyi Emil gróf átvette a kulcsokat és a koronát átpestéjével ellátta. Ezután az új koronaör fogadalmat tett és az ünnepély a Kormányzó Ur lelkes éljenzésével véget ért. A beiktatás befejezése után a koronát ünnepélyes menetben visszavitték őrségi helyére.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Juniásban kezdődnek meg a magyar-német kereskedelmi tárgyalások.

Az elmúlt héten a magyar-német kereskedelmi küldöttség összeült. Néhány napi tanácskozás után befejezték az előkészítő tárgyalásokat és a kereskedelmi tárgyalások június második felében kedvező mederben indulhatnak meg.

A békeszerződések igazságtalanságait tovább érvényben tartani örültség.

A New Statesman című angol lap foglalkozik a német-osztrák vámegegyesüléssel és hangoztatja, hogy a békeszerződést nem szabad szentírásnak tekinteni. Tizenkét év

óta alaposan bebizonyult — írja a lap, hogy a párisi békekonferencián a legsúlyosabb igazságtalanságokat és baklövéseket követték el. Ezeket továbbra is érvényben tartani kész örültség lenne. A békeszerződések revíziója, vagy legalább legsúlyosabb hibái orvoslásának becsületes megkísérlése nagy hatást gyakorolna úgy Németországra, mint a vele együtt bűnhődő többi országra is. Erre a javaslatra Párisban és a kisantant-fővárosokban gunyakacaj lesz a válasz, de ez nem a nyugodt lelkiismeretű, vagy bölcs emberek nevetése lesz. A békeszerződések revíziója talán kockázatos, de a revízió elmulasztása még sokkal kockázatosabb lenne.

Súlyos válság Spanyolországban.

A spanyol belpolitikai és pénzügyi helyzet ismét kiéleződött. A spanyol fővárosban a pezeta zuhanása és az újabb sztrájkmozgalmak nagy nyugtalanságot keltettek. A Cortez-választások kiírásáról szóló kormányrendelet már a jövő hét folyamán megjelenik. Az általános sztrájkmozgalomhoz a barcelonai villamos-alkalmazottak is csatlakoztak.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDÁTSÁGI HIREK

A földművelésügyi minisztérium erdei facsemetéket és suhánkokat oszt ki.

A földművelésügyi miniszter alföldi erdők, facsoportok, fasorok és szőlőpáskák létesítésére az ország bármely részén fekvő kopár és vízmosásos területek, valamint erdőterületek vágásainak és tisztásainak beerdősítésére 1931 őszén és 1932 tavaszán az államerdészeti csemetekertekből nagyobb mennyiségű erdei facsemetét és suhánkot oszt ki. Az érdeklődőknek a kívánt felvilágosítást a tervezett erdőültetések és fásítások helyére illetékes m. kir. erdőgazgatóság vagy a m. kir. erdőhivatal adja meg.

Mayer János földművelésügyi miniszter hatvani látogatása.

Mayer János földművelésügyi miniszter német és más külföldi előkelőségekkel, akik között a német mezőgazdasági élet számos kitűnője is jelen volt, meglátogatta a hatvani növény- és magnemesítőtelepet. A nagyteleki telepen a miniszter és Hatvani Endre báró földbirtokos kalauzolták a vendégeket.

Szövetkezeti nap Bagladon.

Nagyszabású szövetkezeti napot tartott a jugoszláv határmentén levő Alsólendva járási hitelszövetkezet kötelékébe tartozó huszonhét község kisgazdaközönsége Bagladon, a hitelszövetkezet székhelyén. Az ünnepségen Schandl Károly dr. képviselőben Wanke Gusztáv, az Országos Központi Hitelszövetkezet elnöki osztályfőnöke jelent meg. A szövetkezeti napon résztvett a kerület képviselője, Hajós Kálmán dr., Zala vármegye alispánjának képviselőben a vármegyei főjegyző, a járás főszolgabírája, Buchberger József miniszteri tanácsos, az alsólendvai hitelszövetkezet elnöke, Buchberger István alvezető és a környéki községek vezetői közül még számosan. A népes szövetkezeti taggyűlést Buchberger József elnök magas szárnyalással beszéddel nyitotta meg, majd Wanke Gusztáv tolmácsolta Schandl Károly dr. elnök-vezérigazgató üdvözlését. Válaszolt az Országos Központi Hitelszövetkezet és az egész szövetkezeti tábor utóbbi időkben elért anyagi eredményeit és kijelentette, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezet a közeljövőben nagy és elhatározó lépéseket fog tenni a kamatlesszámítás terén, hogy ezzel is igazolja altruista hivatását. Ezután Hajós Kálmán dr. szólt fel és ígéretet tett arra, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezet és a szövetkezeti mozgalom megerősítése érdekében fog mindenkor harcolni. Brandt Sándor főjegyző az összetartásra hívta fel a gazdaközönség figyelmét.

Erdőőri és vadőri szakvizsgák és előkészítő tanfolyamok.

Az erdőőri és vadőri szakvizsgákat augusztus 3-án és az ezt követő napokon Miskolcon, Gödöllőn, Szegeden, Kaposváron és Győrben fogják megtartani. Akik e szakvizsgát letenni

Páratlan vasúti katasztrófa.

Essen városában történt ez a páratlan vasúti katasztrófa. A város egyik utcája fölött vasútvonal vezet. Egy tolató mozdony kisiklott, áttörte a korlátot és lezuhant az uttestre. A mozdonyvezető és fűtő szörnnyethaltak, egy kisleány a forró gőz halálra égetett. Képzünk a lezuhant mozdonyt ábrázolva.

őhajtják, nyújtsanak be kérvényt június hó 20-ig a lakóhelyükre illetékes erdőgazgatóságnál. Az erdőgazgatóságok székhelyein július 6-án négyhetes előkészítő tanfolyamok nyílnak, amelyek végeztével a hallgatókat szakvizsgára bocsátják. Az ezen való részvételt is az erdőgazgatóságtól kell június 15-ig kérelmezni. A tanfolyamra azok jelentkezhetnek, akik legalább három évig erdészeti gyakorlati szolgálatban állottak. A tanfolyam díjmentes és egyelőre nem kötelező. Egyébként bővebb felvilágosítást az erdőgazgatóságok adnak.

Az Alsódundantuli Mezőgazdasági Kamara közgyűlése.

Az Alsódundantuli Mezőgazdasági Kamara rendes tavaszi közgyűlését május hó 30-án tartotta Kaposvárott. Malatinszky Ferenc felsőházi tag, kamarai alelnök elnöki megnyitóját után elfogadták a kamara 1930. évi munkásságáról szóló igazgatói jelentést. Mirbach Antal báró volt felsőházi tag és nemzetgyűlési képviselő nagy beszéddel elismeréssel emlékezett az igazgató és a kamarai tisztviselői kar munkásságáról. Indítványozza, hogy a kormány a kamarai illetékek előlegezésével gondoskodjék arról, hogy a kamarák az illetékeket teljes egészében és egyenlő részletekben megkapják. A közgyűlés tagjainak állandó zájosa helyeslése között hangsúlyozta, hogy a gazdaközönség minden körülmények között nemcsak ragaszkodik egy erőteljes érdekvédelmi szervezetnek teljes és tökéletes kiépítéséhez, hanem annak erősítését és nagyobb mérvű kifejlesztését is kívánatosnak tartja. Vass Lajos kamarai tag tiltakozott az ellen, hogy a kamara megkerülésével igyekezzenek a gazdákat érdekképviseleti alapon megszervezni. Ezután Kiss Elemér kamarai igazgató indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy tiltakozik a kormánytól a mezőgazdasági fakultásának a debreceni egyetemre való beolvadásáról, ugyancsak tiltakozik az ellen, hogy a terv ellen is, hogy a gazdasági akadémiákat megszüntessék és az egyetemekhez csatolják. Madarász Zsigmond a trágyatelepek további létesítése, az OFB-földek utáni átíratási és örökösödési illetékek eltörlése és a kataszteri átosztályozások ügyében terjesztett elő javaslatokat, Mechuarth Aladár pedig a vagyonváltás-földek magas ára ügyében szólalt fel.

Rothermere lord üdvözte Apponyi Albert grófnak.

A magyarok nagylelkű barátja, Rothermere lord május 27-én angolnyelvű táviratot intézett Apponyi Albert grófnak, akit nyolcvanötödik születésnapja alkalmából meleg hangon üdvözölt. A távirat szövege magyar fordításban a következő:

„Vidítsa fel nyolcvanötödik születésnapját egy férfiúnak, aki hazája sorsában annyi rájárást látott, jobb napok közeledésének bizalomteljes előrelátása, amelyek előkészítésére Ön több segítséget nyújtott, mint bárki más!
Rothermere.“

A Kormányzó Ur finn kitüntetése. *Svinhufvud* finn köztársasági elnök a napokban a legnagyobb finn rendjelt küldte *Horthy* Miklós Kormányzó Urnak. A rendjelt a következő levél kíséretében adta át *Talas*, finn rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter a Kormányzó Urnak:

„Átharva attól az óhajtól, hogy Főméltóságod előtt barátságomnak és különleges nagybecsülésnek tanujelét adjam, elhatároztam, hogy Főméltóságodnak a finn fehér rózsarend nagykeresztjét és nyakláncát adományozom.

Megbízom *Talas* rendkívüli követ és meghatalmazott minisztert, hogy Főméltóságodnak átadja a magas rendjel jelvényeit.

Kérem, legyen meggyőződve arról, hogy legőszintebben kívánok Főméltóságodnak személyes boldogságot és Magyarországnak boldog fejlődését.

Nagy könyvkedvezmény előfizetők és olvasóink részére! 5 pengő helyett 3.80 pengőért szállítjuk a pénz előzetes beküldése mellett *Vitéz Garamszeghy* Sándornak, a Nemzeti Színház művészeinek „Vörös Billnes” című könyvét. Szibéria *Pjestschanka-Ciat* volt hadifoglyai és azok hozzátartozói, valamint mindenki, akit százezrek a szibériai rabságból eltöltött sorsa érdekel, olvassék el. Ez az első „hitelesített hadifoglyó regény”, melynek bevezető sorait *Vitéz Gombós* Gyula honvédelmi miniszter írta. Megrendelhető a Vasárnap kiadóhivatalában, Budapest, VIII., József-körút 5.

Felvétel a pénzügyőrséghez. A budapesti magyar királyi pénzügyőrség parancsnoksága a napokban pályázatot hirdetett száz ideiglenes pénzügyőri vizgázói állásra. Az állások javadalmazása: nyolcvanhét pengő havi fizetés, száznolcvan pengő ruházati átalány, száz pengő első felszerelési átalány és laktanyaszerű ellátás. A pályázati kérvényeket június hó 20-áig kell benyújtani a pénzügyminiszterhez címezve, az illetékes pénzügyigazgatóságnál. A pályázati hirdetmény a *Budapesti Közlönyben* (hivatalos lap) jelent meg és megtekinthető a községi előjáróságoknál, illetve a jegyzői hivatalban.

Egy hűségese erdőőr megjutalmazása Liszó községben. A szolgálati hűségnek és kötelességtudásnak szép és lélekemelő ünneplése zajlott le *Liszó* községben, ahol *Garai János* erdőőr negyvenegy éve teljesít szolgálatot. Május hó 23-án adta át *Hadam Lajos* főszolgabíró a földművelésügyi miniszter kitüntető oklevelét az öreg erdőőrnek, szép szavakkal emlékezett meg hűségese és szorgalmas munkásságáról és követendő példaképpen állította oda a fiataljának. Ezután *Porga Antal* uradalmi erdőmérnök üdvözölte és tolmácsolta a munkaadó *Kendeffy Gábor* földbirtokos jókívánatait és átadta annak pénzbeli ajánldékát az ünneplésnek. *Garai János* erdőőr köszönve köszönt meg a kitüntetést és kérte, hogy erejéhez képest az uradalom továbbra is alkalmazzá. Az ünneplésen megjelent *Barthos Gyula* nagykanizsai erdőmester, *Metzler Camill*, *Krivancsek Ferenc* főerdészek, *Récsény Antal* erdőmérnök, *Horráth Géza* főállatorvos, *Schaffer Imre* járási gazdasági felügyelő, *Balikó József* és *Haller István* tanítók, továbbá a környékbeli erdőőrök és a község apraja-nagyja.

Felvétel a szegedi vakok-intézetébe. A vakok szegedi intézete az 1931—32. tanévre iskolai, továbbá zenei és ipari kiképzés céljából felvesz egy 15—35 éves korban lévő olyan vak ifjakat, akik vaktságon kívül más fogyatkozásban nem szenvednek. Az intézetbe való felvételt végezt a folyamodványokat július 15-ig kell az intézet igazgatóságához beküldeni.

A békéscsabai tótok tiltakozása a cseh beavatkozás ellen. A *békéscsabai kisgazda-egyesület* és a *kisgazdaiifjak művelődési egyesülete* a napokban *Békéscsabán* együttes ülést tartott, amelyen egyhangúan tiltakoztak a cseh kormány által terjesztett hazug rágalmak ellen. A cseh kormány ugyanis — mint ismeretes — azt híresztelte, hogy Magyarország elnyomja a Békéscsaba környékén lakó tót ajka lakosokat és ezeknek érdekében a csehek a Népszövetséghez is fordultak. A békéscsabaiak a tiltakozó gyűlés alkalmával memorandumot szerkesztettek, amelyek között többek között kimondták, hogy mint a magyar haza édes fia szabadon művelik két évszázad óta ősi nyelvéket, vallásukat, hagyományait. Kulturális, politikai, valamint gazdasági téren pedig a legtöbbször szabadságot élvezik és így leghatározottabban tiltakoznak a csehek ostromba és alaptalan vádaskodásai ellen.

Kitüntetett gazdasági munkás. A *Somogyvármegyei Gazdasági Egyesület* elismerő oklevéllel tüntette ki *Miliei Károly* bérést, aki *Álgya* Sándorné balatonlellei gazdaságában huszonnyolc esztendőn át teljesített szolgálatot. A díszes kitüntetést ünnepléses keretek között adta át a járási főszolgabíró *Pünkösdi* vasárnapján *Miliei Károlynak*, akit *Álgya Sándorné* is pénztutalomban részesített.

Elitelték Rády Andor hadikölcsön-szelhámost. A budapesti büntetőtörvényszék a napokban tárgyalta *Rády* Andor okleveles gazda ügyét, aki ellen a királyi ügyészség több, mint száz rendbeli csalás büntette és vétségé címén emelt vádat. *Rády* még a mult esztendőben az ország körjegyzőit levelekkel árasztotta el, amelyben azt írta, hogy a hadikölcsönkötvényeket tizszázalékos valorizációval beváltja. *Rády* a hiszékeny emberek től kisebb-nagyobb összegeket vett föl a hadikölcsönvalorizációra. A bíróság több napig tartó bizonyítási eljárás és tárgyalás után bírnösnek mondta ki *Rády* Andort és hét hónapra börtönrre ítélte.

Kitűnő hajapolószert az „Ibis”. Sok köszönő- és elismerőlevél igazolja, hogy visszanyeri fiatalkori eredeti hajszínét, ha az „Ibis” keleti hajfijító regenerátort használja. *Okvetlen próbálja meg, 5—6 nap alatt bajuszának, szakállának visszaadja eredeti természetes színét.* Itt az a fődolog, hogy **nem festék, nem ártalmas.** A hajhagymát életre kelti és a haj eredeti színét nyeri vissza. Például, ha valakinek szőke haja volt, az szőke lesz, ha barna volt, barna lesz és így tovább. Tegyen egy próbát és rendeljen egy üveggel, hálás lesz érte. A *Vasárnapra* való hivatkozás mellett kedvezményben részesül. Megrendelhető: *Vellner-Herkules-drogéria*, Budapest, Kálvin-tér 5. szám. Postai csomagokat utánvét mellett szállít.

A Népszövetségi Ligák Uniójának budapesti ülése.

Mint már hírül adtuk, *pünkösdi* vasárnapján délelőtt nyílt meg ünnepléses keretek között a *Népszövetségi Ligák Uniójának* budapesti ülészaka.

Pünkösdi hétfőjén az Unió hét bizottsága ülésezett. A nemzetközi kisebbségi bizottságban *Szűllő Géza* felvidéki magyar delegátus felhívta a tanács figyelmét arra, hogy a szerbek nem adták meg az utlevelet a szerbiai kisebbség magyar képviselője számára s így az nem tudott *Budapestre* jönni.

A nevelésügyi bizottságban a külföldi tankönyvek téves adatai kerültek szóba, amelyet különösen a magyar delegátusok kifogásoltak.

A Népszövetségi Ligák Uniójának közgyűlését május hó 26-án folytatták s ez alkalommal *Lakatos Gyula* országgyűlési képviselő a *Kellogg-békekaptumról* szólott. A delegátusokat a délelőtti ülés után *Horthy* Miklós Kormányzó Ur a királyi vár fehér márványtermében kihallgatáson fogadta. A kormányzó fogadtatás után a delegátusok tanácskozásiakat, amelyek során *Pekár Gyula* nyugalmazott miniszter, a magyar delegáció tagja, *ezerötszáz memorandumot* adott át a nagygyűlés elnökének, amelyben *ezerötszáz magyar város és község közönsége követeli a gyűztesekre is kiterjedő általános és egyenlő leszerelést.*

Az Unió május hó 27-én folytatta ülészését és az ülés kiemelkedő eseménye *Apponyi Albert* gróf nagy beszéde volt, amelyet az *ősz magyar delegátus a lefegyverzésnek igazságosabb keresztülviteléről* mondott. *Apponyi Albert* gróf a magyar csoport terjedelmese nyilatkozatát olvasta fel, amelyet a delegátusok teljes mértékben elfogadtak. A nyilatkozatban Magyarország a franciák által előterjesztett leszerelési javaslatot fenntartással fogadta el és egy olyan leszerelési rendszert kívánt, amely a haza védelmét lehetővé teszi anélkül, hogy a hadsereg létszámát lényegesen emelni kellene. *Lukács György* belső tettek tanácsos, magyar kiküldött az ülésen a hontalanok ügyét tette szóvá, majd pedig *Dickinson* angol delegátus beszélt a hontalanok ügyében.

Május hó 29-én a kongresszus az *agrárválság* kérdését tárgyalta, az ülésen *Delaisi* francia delegátus hangsúlyozta, hogy Kelet Európában a földbirtok nagy része teljesen eladósodott és az agrárhitelezés kérdését csupán hosszú lejáratum kölcsönrel lehet megoldani. A nyilvános nagygyűlést *Pekár Gyula* elnök magyar nyelvű beszéde nyitotta meg, majd pedig *Lady Gladstone* angol delegátus köszöntötte a magyarokat. *Picot* francia ezredes és *Lüders* német nőképviseelő beszéde után *Arrigo Solmi* egyetemi tanár, olasz delegátus szólalt fel, akinek *magyarbarát beszédét melegen megtapsolták.*

A kongresszus tanácskozásai véget értek.

TRÉFÁK

A vén kópé.

Egy tréfás öreg ur megszólít egy kisfiút az utcán:

— Hány éves vagy, öcsém?

— Hét — feleli szepegeve a kis lurkó.

— No hát, — ugymond az öreg, szemöldökét összevonva — ha jól viseled magad, jövőre nyolc leszel.

Az ügyes taktika.

Róth Izidort, a szakasz gyöngyét, faggatja a káplár:

— Mondja, Róth, mit csinál, ha elől is van ellenség, meg jobbról és balról is?

— Visszavonulok.

— És ha az ellenség ott is bekerítette, akkor mit csinál?

— Káplár urnak jelentem alássan — kibékülök.

Sirkőfelirat.

Kohn kisétál a temetőbe és megáll egy barátja sirköve előtt. Olvassa:

Itt nyugszik Grün Mór.

A legjobb férj. A tisztességes kereskedő. A becsületes ember.

Kohn felsóhajt:

— Ej, ej Grün, hát három idegen emberrel temettek el?

Gyermekszáj.

Papa: Mariska, mondd, mit hozzon neked a Jézuska?

Mariska: Egy nagy babát, amelyik annyit tud beszélni, mint a mama, amikor te késő éjjel jössz haza a kocsmból.

Az üvegcancsó.

Pistike (berohan a szobába): Anyukám, hány darabra lehet törni az üvegcancsót?

Anyja: Talán százra is, fiam.

Pistike (büszkén): Nahát, én ezer darabra törtem!

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. földművelésügyi minisztérium, Budapest, Kossuth Lajos-tér 11. szám, II. em. 207. sz.) közlése szerint a következők

keresnek munkást:

Szenző Ernő gazdasága (Leányvár, Csév) azonnalra 2 tehénes családot felnőtt tagokkal, akik baromfihoz, vagy más gazdasági munkához juthatnak, évi konvenció. — *Fenti gazdaság* 7 pár aratót keres egy szakácsnővel, csak férfiakat, aratásért 9 százalék, cséplésért 3 százalék. — *Küttel Nándor-né Perutz* testvérek gyárának kertészete részére (Pápa) keres egy 40—45 év körüli nős kertészt, ki korai főzelékhez, díszkerthez ért.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

H. I. Kistelek. Versét közreadjuk. Látogatását örömmel várjuk. Sok üdvözlét. „Ima” című verse is jó. — **IFJ. L. F., Szalató.** Igen nagy és őszinte öröm tölt el bennünket, ha egy régi, kedves olvasónk nevével találkozunk a rejtvenyemfejtők és rejtvenyemkészítők nevei között. Közlünk belőlük. — **Kisfalumból.** Sajnáljuk, de ez nem sikerül. Nincs benne ritmus, a verssorok dőcögnek, mint egy háromkereki szekér. Maga a téma sem szerencsés. Nehéz ilyen érzést új köntösbe öltöztetni. Mást kérünk.

**A „VASÁRNAP”
a legjobb hétfő!**

TANÁCSADÓ.

Kérdés: *Jár-e haszonélvezet a mostohaanyának férje halála után?* (K. K., Bajna.) — **Felelet:** Ha törvényes felesége volt, úgy jár.

Kérdés: *Hol kaphatok baromfitenyésztési szaklapot?* (V. J., Szapolca.) — **Felelet:** A Baromfitenyésztők Országos Egyesülete kiadásában jelenik meg a „Baromfitenyésztők Lapja”. Kiadóhivatala Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám. Kérjen mutatványszámot.

Kérdés: 1. *Hol van Budapesten a magyar királyi posta vezérigazgatósága?* 2. *Milyen okmányok szükségesek ahhoz, hogy postakézbesítőnek felvegyenek?* (Számunkénti vásárló, Csongrád.) — **Felelet:** 1. Budapest, I., Krisztina-körút 12. 2. Születési, iskolai, erkölcsi és magyar állampolgársági bizonyítvány.

Kérdés: *Harmincegy éves földmives vagyok, hat elemi iskolát végeztem és másfél évig dolgoztam, mint malomkukák. Most a darúmalomhoz való iparendelőt szeretném kiváltani, hová forduljak?* (L. L., Fertőszéplak.) — **Felelet:** A szolgabírói hivatalhoz.

Kérdés: 1. *Lehet-e Budapesten hónapszámra tcherautót bérelni?* 2. *Melyik a legjobb soffőrskola?* 3. *Mennyi ideig tart a soffőrtanfolyam?* (Cs. I., Nagykutas.) — **Felelet:** 1. Forduljon a közelkező cégekhez: Abonyi és társa, Budapest, VI., Anker-köz 1., Laykauf Gábor, II., Lövőház-u. 26.; Beney-garázs, IX., Tüzoltó-u. 36.; Autófuvarozási R-T, V., Korál-u. 4. sz.; Osizmadia testvérek, V., Váci-u. 148., stb. 2. Több soffőrskola van, hogy melyik a legjobb, azt nem vagyunk hivatalosak megállapítani. Az állami soffőrskola Budapesten, VIII., Népszínház-u. 8. szám alatt van (M. Kir. Felsőipariskola). 3. A tanfolyamok általában hat hétig tartanak.

Kérdés: *Mi a megszállása Cs. A. gróf urnak s hol van a budapesti lakása* (1148. számú előfizető, Kapospula.) — **Felelet:** Méltóságos gróf ur. I., Bécsikapu-tér 1.

Kérdés: *Mennyibe kerül egy üreg Ibis hajjifító-szer?* (4532. számú előfizető, Esztergom-Bajna.) — **Felelet:** 1.20, vagy 1.60 pengőbe kerül. Kapható Vellner Herkules drogériájában, Budapest, IV., Kálvin-tér 5. szám.

Kérdés: *A lótevők egész kertemet tönkreteszik, hogyan védekezem ellenük?* (V. P., Cinkota.) — **Felelet:** A lótevői irtásának több módja van, így: 1. Járataiba vizes köcsögök be-ásása, hogy éjjeli sétái alkalmával belé hulljon. 2. Széknégy-öntése földalatti folyosóiba, egy lyukba kb. 5 grammnyi meny-nyisgében. 3. A kert gyakori főlásása és a fészkekben levő tetvek agyonlítése.

Kérdés: *Körülbelül 30 éves szelid gesztenyefám, mely eddig nagyon jól fejlődött, két évvel ezelőtt megfagyott. A fa azóta jóformán semmit nem terem, míg azelőtt mindig bőven hozott gyümölcsöt. Mit tegyek a fával, hogy ismét teremjen?* (M. V., Kistata.) — **Felelet:** Itt nem különleges rovar-, vagy gombakárral állunk szemben, hanem a fa elgyengült életere-jével, melyet a fagy belső szöveteiben okozott. Trágyázás és kiadós öntözés az az eszköz, melyhez legtöbb reményt fűzhetünk.

Kérdés: *Apánk iszacos ember, egész vagyonát el akarja poecskolni, mit tehetünk ellene?* (Előfizető, Asszonyfa.) — **Felelet:** A leghelyesebb, amit tehetnek ez ügyben, hogy apjukat néközlás miatt gondnokság alá helyeztetik. Így akkor minden, a vagyont veszeléyztető eszelekedet elkerülhető lesz.

Magyar ember
magyar cégtől vásárol

minden hangszeri,
melyet a legfinomabb minőségben és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepe szállít.
Budapest, VI./29. Király-utca 58.
Kérje most megjelent új árjegyzékemet.

HÁROM URFI

SZÉKELY FALUSI TÖRTÉNET

IRTA: FÖLDES GÉZA

(28. közlemény.)

A képviselő ur már tovább nem gondolkozott. Megizente Czitrom Izsáknak, hogy eladó a bolt.

Nem is kellett messze menni. Az erdő alatt egy kis faluban volt Czitromnak egy kis boltocskája. Kicsi falu, kicsi forgalom ez bizony a valódi kereskedőnek, nagyon is korlátozott hely.

Czitrom Izsák tehát ahogy az izenetet megkapta, sietett azonnal Szorgos urhoz.

Nagy alázatossággal kopogtatott be a nagyságos urhoz. Mindenek előtt meggratulálta. Őt ez nem lepte meg. Ő ezt előre tudta. Akár meg is jósolhatta volna. Olyan ember, mint a nagyságos ur, nem is várhatott mást.

— Én mondom ezt, Czitrom Izsák, hogy itt még nem áll meg a nagyságos ur. Ebben biztos is lehet, mert ezt én mondom, én, Czitrom Izsák, hogy nemsokára miniszter lesz a nagyságos urból.

Egy kis hízélgés sohasem téveszti el az utját. Ha nem adnak rá semmit, akkor is jól esik...

Szorgos ur sem kerülgette sokáig a dolgot. Egyenesen rátért a bolt eladására.

— Elég volt ez a küzdelem. Belefáradtam. S aztán nem is állhatok többé mellette. Pedig a bolt csak akkor ér valamit, ha a gazda szeme mindenütt ott van.

Czitrom sem tartozott a fontoskodó emberek közé. Hamar belátta, hogy ez a vásár reá nézve csak előnyös lehet. Ismerte ő jól az idevaló viszonyokat. Azt is meggondolta, hogy ha ő idejön, a fiát megházasítja s a mostani boltocskáját átadja neki.

Hamar megegyeztek. Czitrom a használható árut átveszi a beszerzési áron. A künnlevőségeket beszédi a Szorgos ur javára. S mivel a bolt és lakás most jóval nagyobb, mint a régi volt, Czitrom önként ajánlott magasabb évi bért. S ezzel a vásár meg is történt.

Szorgos ur átköltözött a Csergő-féle kuriába és örömmel ujságolta:

— Már nem vagyok zsidó...

A faluban hamar hire futott, hogy Szorgos eladta a boltját s az emberek egymásnak ujságolták:

— Visszajött a zsidó!

— No, hála légyen az Istennek! — vették tudomásul mindenfelé.

— Hát aki azzal dicsekedett, hogy a faluból kifüstölték a zsidót, az is hozza vissza? — kérdezte Dombaljay ur Szorgostól.

— Kérem, kedves tekintetes ur, az is ember, annak is élni kell.

XVIII.

TALÁLKOZÁS ZOLTÁNNAL.

Mint a léghajó, ha kidobták belőle a homokzsákot, úgy emelkedett Szorgos ur is a társaság légűrében.

Többé nem szatócs. Ő már földbirtokos. He-lyesebben mondva: földesur.

Az embereknek az is jó tulajdonsága, hogy hamar felejtjenek. S mivel a képviselő ur hazája már Dombaljánál jóval tulterjed, új ismerősei úgy tisztelik, mint vérbeli agráriust.

Mire az országgyűlést megnyitották, Szorgos urnak már rendes lakása volt a fővárosban. A feleségével együtt jött fel.

Évike már asszony. A lakodalmat egész csendben tartották meg.

Ezt főképen Lázár kívánta így. Lázár a hivatalát is megtartotta. Ezzel tüntet, hogy van neki becsületes keresete. El tudja ebből tartani a feleségét. Nem szorult a Szorgos ur vagyonára.

Pedig az Évike hozományához tartozik a sármezei birtok is. Nem is olyan régen a Lázáré volt ez a birtok. Kezelheti úgy, mint a sajátját.

Voltaképen úgy is kezeli. Hiszen a legénylakását felmondta s az ősi kuriában laknak most.

A világ akár soha meg ne tudja, hogy ez a birtok most az asszonyé.

De azt hisszük, a tulajdonjog kérdése ebben a formában is csak addig marad szőnyegen, míg a házban bekövetkezik a gyermekáldás. Akkor meglesz a jogos örökös s a tulajdonjog hánytorgatása többé senkinek sem okoz gondot. Aminthogy a valóságban, ma sem okoz.

Évike és Lázár a falu kedvencei. Mindenki szereti őket. Együtt mennek mindenüvé. Megezik, hogy Évike még az országutra is kikíséri Lázárt s ott álldogál, vagy a kocsiban üldögél, míg az ura a kavicsbordó fuvarosokkal elintézi a dolgát, vagy az utkaparóknak megadja az utasításokat.

S ha Lázár egy-két napra a hivatalától menekülhet, ilyenkor felrándulnak a fővárosba a szülőkhez.

Ott vannak most is. Már kora délután elindultak a városban csatangolni. Kirakatokat nézegetnek. Sok mindent nem vásárolnak. Évike takarékos asszony s a pénzt felesleges dolgokra ki nem adja.

S aztán Sármezőn kinek öltözködjék, kinek fényezjen? A kis falu csendes egyszerűségében nem lehet páváskodni. Tehát csak nézelődnek és járkálnak céltalan...

Hogy értek a Margitszigetre, ők sem tudnák megmondani. A jól gondozott utakon mennek-mendégélnék. Itt is, ott is megállanak. Gyönyörködnek az izléses virággyakban.

Majd a tájkertészet szépségeit bámulják.

Igy érnek ama hires tölgyek alá, ahol Arany János olyan sokszor üldögélt. Ennek emlékéért József királyi hercegiünk a költő mellszobrával örökítette meg.

(Folytatjuk.)

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árat.

Buza júniusra 14.50—14.52. Tengeri júliusra 13.67—13.69, augusztusra 13.91—13.92 pengő métermázsánként.

A készáruipiac és határidőipiac gonaárait boletia nélkül kell érteni!

Vetőmagpiac. (Mauthner Özen magtermelő és megkereskedelmi r. t. heti jelentése.) A forgalom ezen időtájjal már csak a még vethető magvakra szorítkozik. Kielégítő kereslete van muharmagnak, továbbá koles- és cirokfélének, ugyiszent szakmármagnak és tartóerőmagnak. Szórvaosan pötvetésre szükséges takarmányrepmagokra és tengerire is érkeznek rendelések. A Budapesti Áru- és Értékőzse hivatals jezzé- zé 100 kilónként, nyersáruért, budapesti paritásban: koles 14.50—17, muharmag 16—16.50, csillagfűrt 16—17, Viktória-borsó 17—21, zöldborsó 15—17 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 44—50, duplanullás finom tészta 34—42, nullás 34—42, kettes főzőliszt 32—38, négyes kenyérliszt 28—36, hatos 28 fillér kilogrammonként.

Abraktakarmánypiac. Árpakora 14, borsóhéj 13, borsókörpa 13.50, buzakonkoly 13, konkolydara 14, lenmagpogácsa 21, napraforgópogácsa 16.50, repecpogácsa 12.50, rozskonkoly 13, rozskörpa 14, rozsocsu 13, rozstakarmányliszt 18, szójababpogácsaliszt nagyban 24, szójababpogácsaliszt kicsinyben 26, tökmagpogácsa 20 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár: Réti széna, másodrendű 8.25—9.00, harmadrendű, csomagolásra 7.00—7.50, lucernaszéna új 8.00—10.00, lucernaszéna 6.10, lucerna- és szénakeverék 10, rozstakarmány 5.50, alomszalma, másodrendű 3 pengő métermázsánként.

Cirokszakál. Takaró szalma (uradalmi) 28—29, takaró szalma (kisgazdától) 25—27, béles szalma (uradalmi) 8—10, béles szalma (kisgazdától) 8—10 pengő, cirokma 9 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosókörök. Elsőrendű belföldi jármosókör (arka) 0.88—0.90, elsőrendű belföldi jármosókör (fehér) 0.88—0.90, 1½—2 éves üszök 0.85—0.90, 1½—2 éves tinók 0.85—0.88, fiatal, friss fejtesthén 1.10—1.20 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Szurómarhávájár. Élő borjú, belföldi szopós, elsőrendű 1.20—1.30, kivételesen 1.34, másodrendű 0.90—1.18 pengő kilogrammonként, élőszuliban.

Lóvásár. Csikó 50—120, igás kocsi (nehéz, nyugati fajta) 310—650, igás kocsi (könnyű, nyugati fajta) 180—400, alárendelt minőségű lovak 70—180, vágólovak 50—170 pengő darabonként.

Vágómarhávájár. Ökör, legjobb minőségű 84—90 fillérig, közép: 66—70 fillérig; bika, legjobb 80—86 fillérig, közép 62—76 fillérig; tehén, legjobb: 82 fillér, közép: 65—73 fillérig, gyenge: 50 fillér; bivaly nincs; növedék: 64—90 fillér, csontozni való: 24 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 104—108, közép 108—111, nehéz 111—113 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Nyersbőr. Marhabőr 35 kg-ig magyar 0.60, tarka 0.70; 35 kg-on felül magyar 0.70, tarka 0.90; borjúbőr hossza 1 kábal 7 kg-ig 0.30—1.40, 7 kg-on felül 1.17—1.20 pengő kg-ként. Bikabőr 40—50 kg-ig 20% kal, 50 kg-on felül 40 százalékkal olcsóbb, rövidlábú borjúbőr 5 százalékkal drágább. Vidéki mészáros bővér 10—11, kereskedő árú 220 cm-en felül 9—10 pengő. A kisebb bőrok 10—30 százalékkal olcsóbbak.

Gyapju. A magyar piacon körülbelül 60.000 kg. középminőségű fésztűs gyapju kelt el 0.90—1.05 pengő közötti árakon az állomás. A budapesti gyapjuárverés július hó 9-én lesz.

Husvásár. Marhahús a nyílt piacokon: Rostélyos, vastag hátszín, felsől, fehér pecsenye, hosszu, gömbölyű felsől 180—320, fartsó, lapocka, puha hátszín 180—230, csontos oldalas, tarja 140—240, gulyásnak való 120—200 fillér kilogrammonként. — Borjúhús: Felszeletelt comb 320—400, sütnivaló 180—340, pörköltnek való 120—240 fillér kilogrammonként. — Juh- és bárányhús: Juhcomb 140—220, gerinc 140—180, pörköltnek való 120—160 fillér kilogrammonként. — Sertéshús: Friss karaj 240—320, friss comb, tarja, lapocka 200—230, friss oldalas 150—210, füstölt sertéshús, helybeli karaj, lapocka, tarja, oldalas 200—340, vidéki 224—340, olvasztani való szalonna 136—160, sózott kenyérszalonna 140—180, füstölt 160—220, háj 156—172, zsíros tepertő 160—200, helybeli sertészsír 148—150 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 220—400, csirke, fiatal 140—300, ruca 250—350, fiatal lud 600—1000 fillér darabonként. — Leölt állatok: Tyúk 200—260, csirke, fiatal 300—550, hizott ruca 170—200, udonság 280—400, lud, hizott 170—240, udonság 240—300, pulyka, hizott 180—220, ludmáj 400—1000, ludzsír és háj 200—300 fillér kilogrammonként. — Tojás: Friss teatojás 8—9, főzőtojás 7—8 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Szarvascomb 250—300, gerinc 320—600, lapocka 150—200, többi része 80—100, őzgerinc 450—550, comb 280—320, többi része 60—120, vaddisznógerinc 250—300, comb 250—300, többi része 100—200 fillér kilogrammonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Haresa 360—500, ponty 180—260, kárász 140—200, compó 200—250 fillér kilogrammonként. — Rák: Folyami rák 10—100 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 32—36, lefőlözött 16, aludttej 100, tejszín 280—320, tejföl 130—200, centrifugált teavaj, tömbben 440—520, 10 dekás csomagolásban 480—620, főzővaj 440—460, szedett vidéki 380—440, tehéntúró 80—120, sovány tehéntúró 40—70, juhtúró 240—320, kevertúró 290—260, liptói túró 360—400, sajt, ementáli, hazai 360—500, trappista, hazai 220—320 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa 52—70 fillér kilogrammonként, petrezselyem zöldjével csomója 4—8, zeller zöldjével, udonság, darabja 4—8, zeller kilogrammja 80—140, petrezselyem kilogrammonként 60—90, kalarábé, udonság, darabja 10—40, kevert zöldség 60—80, kalarábé, őszifajta 80—100, karfiol 120—260, vöröshagyma, udonság, csomója 4—6, vöröshagyma, makói 18—32, fokhagyma kg 65—120, savanyított káposzta 52, kelkáposzta, udonság 40—160, fejes-saláta, hazai 2—12, torna, hazai 60—140, burgonya, ősz róza 18—24, nyári róza 26—30, Ella 14—20, közönséges 10—14, kifli 30—40, tömör csiperkegomba 260—500, ehető kucsagomba 260—460, mezei csiperkegomba 200—300, szegfűgomba 300—400, szárított gomba 600—1200 fillér kilogrammonként; hónaposrettek csomója 6—30, jánosbajri rettek csomója 6—30, uzorka, udonság 140—200 kilogrammonként. Ecteben savanyított uzorka 140—160, vizes 90—120, kovászos 400 fillér kilogrammonként. Paprika, udonság, apró 8—14, nagy paprika, udonság, darabja 20—40, savanyított paprika kilogrammja 100—160, főzőtök kilogrammja, udonság 200—450, paradicsom, konzerv literje 50—70, zöldbab, udonság 500—800, zöldborsó, udonság 60—120, kifejtett zöldborsó 240—400, spárga, udonság 50—160, sóska 20—40, paraj, tisztított 26—50, gyökeres 16—30 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Kőszméte 120—120, szilva 120—160, gyümölcsíz 140—320, keményhéjú dió 90—140, dióhéj 320—600, mogyoró, héjazott 320—360, mandula, héjazott 360—600 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mál, méz és háziszalpan. A nyílt piacokon: Édes nemespaprika 340—400, félédes gulyás 320—360, rózsapaprika 240—320, erős 160—200, kereskedelmi 120—160, kék mál 120—140, pergetett méz 150—180, háziszalpan 128—160, közönséges szalpan 80—120 fillér kilogrammonként.

Száraz fűzélék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 38—64, borsó, hántolt, feles 36—80, bab, fehér, aprószemű 30—50, nagyszemű 48—100, szines 32—52, finom árpakása 80—120, durva 60—80, tojásos tarhonya 96—140 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak kg-ként Szegeden: Édesnemes paprika 1.90—2.00, félédes paprika 1.10—1.30, rózsapaprika 0.80—1.00, másodrendű paprika 0.50—0.60, harmadrendű paprika 0.25—0.30, csöves paprika, füzérenként 2.00—3.50 pengő. Kalocsán: Édesnemes paprika 1.80—1.85, rózsapaprika 1.00—1.10, másodrendű paprika 0.40—0.60, harmadrendű paprika 0.20—0.25, füzéres csöves paprika 0.70—0.90 pengő kilogrammonként.

Borpiac. Az alföldi borvidéken a kistermelőknél a készletek már meglehetősen meggyérültek, mégis az árak hektoliterfokonként 1.00—1.20 pengő között mozognak. A jobb borvidéki üzleti forgalma nem változott. Az export minimális.

Papiac. Tüzfűzében az irányzat kissé gyengült, különösen cserfában, amelyben a kínálat a egyez keresletet jóval meghaladja. Száraz búkkahasáb Budapesten 320—325 pengő, cserhasáb 250—260 pengő, nagyobb tételek vételénél 235—245 pengő vagononként. — Lombfanyékban teljes üzlettelenség uralkodik.

Idegen pénzek vételi és eladási ára június hó 1-én. Ez az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. Egy pengőnél többé kerül egy darab: Angol font 27.89 (27.96); dollár 5.72 (5.74); hollandi forint 2.29 (2.30); német márká 1.35 (1.36); svájci frank 1.10 (1.16) pengő. — Egy pengőnél kevesebbre kerül egy darab: Csehkorona 16.96 (16.88); szerb dinár 10.08 (10.03); francia frank 22.25 (22.55); lengyel zloty 63.90 (64.30); oláh lej 3.38 (3.42); olasz lira 29.80 (30.10); osztrák schilling 80.30 (80.70) fillér.

Arany- és ezüstpénzek: Huszkoronás arany 22.20 (23.10); ezüst egykoronás 0.20; ezüst régi forintos 0.55 (0.56); ezüst ötkoronás 1.05 (1.06) pengő.

FEJELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ ÚJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FEJELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Eredeti angol TIE CHAMPION és saját

készítési Royal Star kerékpárokat 180 P-től havi 16 P részletre. Kérképár-alkatrészeket nagyban Ársban; Külső gumi: ... 5.40 belső ... 1.80 tánc és pedál: 2.80

LÁNG JAKAB és FIA

kerékpármagykereskedés
Budapest, VIII. ker., János-lakart 41. szám.
Árjegyzék 1000 képpel ingyen Alapítva 1888

Gyűjtünk előfizetőket

a
VASÁRNAP
számára!